

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knaflova ulica šte. 5/1.
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravlštvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.841.

Ljubljana, 4. januarja.

Kdor bo kdaj pisal zgodovino naše
politike po osvoboditvi, se bo moral
pomuditi na izgubljenih prvih letih, iz-
gubljenih, ker so stranke, ki pravz-
narav naše države niso želele, gnale
v samoriljske in nespametne spore. Te
dni je bil iz dunajskih arhivov objavljen
tajni protokol avstro-ogrškega skupne-
ga ministrskega sveta, ki dokazuje, da
je bila vojna proti Srbiji na Dunaju skle-
nena že 7. julija 1914. In to sklicujoč
se na razpoložene vsih avstrijskih
paradov». Tedaj je SLS prav tako, ka-
kor danes trdila, da zastopa slovenski
narod in je isti čas v Uniju imenom
Slovenstva zahtevala vojno proti Srbiji
in s tem dala močno oporo dunajskim
usodnim sklepom. O Radiću in nje-
govem početju še po vojni v tej zvezi
niti govoriti nečemo

V Jugoslaviji je začela, ko ni šlo dru-
gače, sabotaža države. Ustava se ne
sme izpeljati, to je bila deviza SLS od
leta 1921. naprej. Vse žrtvovati, da se
ne izvedejo predpisi ustave, to je bilo
taktično geslo SLS. V tem oziru je kla-
sičen, a neveljavni dokaz slavnostni
«Markov protokol», kjer sta gg. doktor
Brejč in Smoder za SLS po sklepu
stranke in kluba slovesno podpisala ob-
ljubo, da bo SLS podpirala homogeni
radikalni režim samo pod pogojem, da
se suspendira provedba ustave, to je
aktiviranje oblasti. Ta protokol je več-
na obtožnica politike dr. Korošca in ce-
le SLS.

SLS pa ni ostala pri tem. Pozvala je
na pomoč Radića, da zruši ustavo. Te-
daj ga je kovala v nebo in g. Korošec
je bil kuhan in pečen pri Radiću isti čas,
ko je le-ta pripravil pot v Moskvo in
znano londonsko izdajniško pogodbo,
ki je predvidevala plebiscit za Prekmurje.
Radić je bil za SLS poslednji up.
Ko pa je odločna roka režima PP spr-
avila Radića na kolena, je bila križar-
ska vojna rimskih eksponentov proti
ustavi končana. Kolikor je med vojno
dr. Korošec imel pod dobrodejnim vpliv-
om našega nacionalizma zaslug za
borbo na notranji fronti, toliko in mno-
go več je pred historijo Jugoslaviji
pokvaril napredka s petletnim svojim
bojem proti ustavi.

Uprav naučno je preteklo nedeljo gos-
pod Korošec glasom avtentičnega po-
ročila v «Slovencu» vse to priznal in
sedaj dodaja, da je šele lani (poletje) bi-
la sklenjena nova taktika, to je delati
za — oblasti. In od tedaj umira avtono-
mija v korist «širokim samoupravam».
Avtonomija je le še za hribovske za-
ostaleže, v Beogradu je pokopana. Gos-
pod Korošec ponosno dostavlja, da
Uzunović glede avtonomije ni nič več
zahteval, z drugimi besedami ni mu
bilo treba, ker je SLS že prej sama kapi-
tulirala.

Mi se danes ne bomo prerekli z gos-
podom Korošcem o tem, je-li SLS klerikalna
stranka, dasi je vsak njen mig,
vsaka tiskana beseda, vsak korak du-
hovščine s Korošcem vred zavisen od
dovoljenja škofa, ker je cerkvena or-
ganizacija v stvari identična s politično
organizacijo SLS. Škofu treba samo po-
zvoniti in cela SLS je v drobnih koscih,
to ve pri nas vsaka fajmoštrova kuha-
rica in je le žaljivo, da g. Korošec slo-
venskim kmetom take stvari zanika.

Pribiti pa smo morali, da je šef SLS
kapitulacijo glede avtonomije sam pri-
znal. Ta kapitulacija ni zagadel nič
manjša in nič lepša, če jo g. Korošec
opravičuje, da je bila nujna posledica
Radićeve kapitulacije.

Sedaj pa moramo vprašati: Kdo od-
govarja za več nego pol decenija nepo-
trebnega boja za avtonomijo? Kdo je
gnal slovensko ljudstvo v to naprej iz-
gubljeno, a zanj tako pogubonosno bitko?
Čemu se je vodil tak boj, o katerem
so vsi ostali ves čas trdili in danes SLS
sama priznava, da je bil brez izgleda in
torej samomorilski? Čemu torej boj
proti ustavi, čemu Markov protokol, če
je danes tako «pametna in premišljena»
nova taktika? In čemu potem v najno-
vejši klerikalni volilni brošuri zopet av-
tonomistična laž?

Če bi bila SLS l. 1921. to priznala,
kar je danes, žal na koži slovenskega
ljudstva, izučena, vse naše življenje bi
se bilo razvijalo čisto drugače. Ni čud-
no, da je danes l. 1927. za marsikaj pre-
kasno, kar je bilo tedaj lahko dosegljivo.

V naši politični zgodovini bo zapisa-
nih šest izgubljenih let vsled politike
HSS in SLS. Miliarde nas stanejo in
mnogo je nepopravljivega. Žalostna
doba mesto velikega nacionalnega po-
leta, ta minus je za večno zvozan z
imenom SLS in g. Korošca.

Ljudstvo, ki sodi politiko le instink-
tivno, se tega zaveda. Trese se na ve-
rigah, v katere ga je zvezala cerkveno-
politična in cerkveno gospodarska or-
ganizacija SLS. Že smo jih enkrat prebili
in vzplamtela je nada, da bodo Sloven-
ci v Jugoslaviji element edinstva, drž-
javne ideje in Pijemont reda. Tedaj pa
je klerikalizmu pribitela na pomoč re-
akcija «seljaških skupin». A krivda
SLS na državi in slovenskem ljudstvu
je tolika, da je ljudstvo ne bo pozabilo.
Z avtonomijo pojde prej ali slej v grob

Vlada je ukinila obznanilo

Sinoči je z ozirom na dejstvo, da je v vladi Radićev zet mini-
ster Košutić, ki je sam pod obznanilo, ministrski svet razvelja-
vil svoječasni sklep, da se zakon o zaščiti države nanaša na
bivšo HRSS.

Beograd, 4. januarja, p. Danes ob 5.
se je vršila seja ministrskega sveta, ki
je trajala do 9. ure. Po dolgotrajni raz-
pravi je ministrski svet ukinil «obznan-
ilo» t. j. svoječasni sklep vlade, da se
zakon o zaščiti države nanaša tudi na
Hrvatsko republikansko stranko, njene
organizacije in njene voditelje. Na tem-
elju tega sklepa je bila, kakor znano,
HRSS razpuščena in njeni glavni prvaki
so prišli v kazenske preiskave. Njihove
mandate je Narodna skupščina razve-
liavila. Med temi se je poleg Radića
nahajal tudi sedanjí minister Košutić.
Dočim je bil Radić pozneje amnestiran,
drugi te milosti niso bili deležni in tako
je inž. Košutić sedaj takorekoč kot
«obznanša» postal minister. S tem je
bila za vladu ustvarjena mučna situaci-
ja, katero je ministrski svet danes pre-
sekal s sklepom, da se obznanilo pre-
kliče.

Zvečer je bil notranji minister Mak-
simović na dvoru ter je kralju poročal
o vladinem sklepu.

Novinarjem je g. Maksimović izjavil
sledede:

Vlada je formalno sklenila, da se ukine
obznanilo. To vprašanje se je načelo
že v prvi vladi z radićevci, meseca ju-
nija 1925. Radićevci so to zahtevali tan-
koj po svojem vstopu v kabinet. Po-
trebno je bilo, da se ta sklep tudi for-
malno ukine, ker ni mogoče postopati
proti njej zakon o zaščiti države ter ka-
posebnem režimu. Iz tega je sedaj na-
stalo tudi politično vprašanje, ki ga je
treba vsakakor rešiti. S tem je sogla-
šal tudi pokojni Pašić. Tudi on je mi-
slil, da ni več povoda, da bi se proti ra-
dićevcem drugače postopalo. Radić raz-
nih peripetij, kriz in skupščinskih od-
morov doslej še ni prišlo do popolne re-
šitve tega vprašanja. Poprej so mini-
stri splošno menili, in to mnenje sem
delil tudi jaz, da to ukinitenje ni po-

trebno, ker vendar ni možnosti, da bi
nižji organi oblastev postopali proti se-
ljaškim ministrom. Svoječasno naredbo
smo smatrali via facti za ukinjeno. Dan-
es pa smo sklenili, da se tudi formalno
definitivno ukine, ker so gospodje od
Radićeve stranke po 27. marcu spreme-
nili svoje politično stališče. Z nocojš-
njim sklepom je torej min. svet prekri-
čal svoj prejšnji sklep z dne 23. decem-
bra 1924. br. 1694.

Na vprašanje, ali se bodo krivci am-
nestirali in procesi proti pristajšem HSS,
ki so bili obsojeni na temelju obznanila,
abolirali, kakor je to napovedal Stje-
pan Radić, je odgovoril minister Mak-
simović: O tem nič ne vem. To ni mo-
jla stvar, ampak zadeva ministra prav-
de. Obrnil se bom do njega, ko se po-
vrne v Beograd. Min. svet je svoj čas
razširil obznanilo na HRSS, ker je vsto-
pila v moškovski internacionalo. Za-
to je bilo treba prepovedati strankina
zborovanja in publikacije in uporabiti
proti nje zakon o zaščiti države ter ka-
zensko postopati proti vodstvu. Stvar
je postala brezpredmetna, ko so mini-
stri te stranke vstopili v vladu.

V ostalem je danes zavladalo popol-
no politično zatise. Razen seje glavne-
ga odbora Davidovičeve stranke ni bilo
niti v Narodni skupščini niti v predsed-
ništvu vlade nikakih dogodkov. Pre-
težni del politikov je že zapustil Beo-
grad. Poslanci se odpravljajo deloma
domov na počitnice radi pravoslavni-
božičnih praznikov, deloma med narod
na agitacije za oblastne volitve.

Predsednik vlade Uzunović je imel
bar resortnih konferenc. Ko je ob 1.
popoldne zapuščal predsedništvo vlade,
so ga novinarji vprašali, ali bosta obe
še prazni ministrski mesti kmalu po-
polnjeni. G. Uzunović je odgovoril:
«Ima vremena!»

Proračunska razprava v finančnem odboru

Kritika dr. V. Marinkovića. —
Radikali bi hoteli skrajšati

Beograd, 4. januarja p. Plenum finančne-
ga odbora je popoldne nadaljeval splošno
debatu o novem proračunu. Glavni govornik
je bil Davidovičev dr. Voja Marinković,
ki je uvodoma poveljal novega finanč-
nega ministra, da mora braniti proračun,
kateroga je izdelal njegov prednik Finančni
odbor mora biti na jasnem o pravem stanju
našega gospodarstva in predvsem državnih
financ. Minister je včeraj dejal, da se je
pri sestavi proračuna vestno ocenila vsaka
postavka dohodkov tako, kakor so se
doslej stekali dohodki v državno blagajno.
To pa ni dovolj. Za realnost proračuna od-
nosno za presojo bodočih dohodkov je da-
na neka garancija le tedaj, ako ostanjejo
dohodki isti. Toda finančna kriza, v kate-
ro smo zabredli, je posledica gospodarske
krize, v kateri se nahajamo že pet let in
ki ji še ni videti konca. Zato se mora ta
kriza vedno bolj izražati tudi v državnih
dohodkih. Gospodarska in z njo finančna
kriza izvira tudi iz porasta dinarja. Voditelj
države so dopustili, da je mednarodna
vrednost dinarja daleko prekorajčila mejo,
na kateri so se stabilizirale cene in delovni
pogoji doma. Davčni obvezanci ne produ-
cirajo dinarjev, ampak jih morajo kupovati
in zato prodajajo svoje proizvode. Pri
tem zahtevalo zanje isto množino dinarjev,
kadar je dinar dražji, država pa zahteva
od njih dvakrat toliko. Iz takega stanja
imamo le dva izhoda: 1) Ali naj gremo po
dosedanji poti lahkomišlelo dalje do popol-
nega finančnega poloma in nove zadolžitve
pri Narodni banki, kar mora imeti za po-
sledico padec naše valute. Vse to bi nas
finančno in gospodarsko, pa tudi politično
vrglo za mnogo let nazaj. 2) Drugi izhod
je v tem, da začnemo restu. reducirati vse
državne izdatke v skladu s spremenjeno
vrednostjo dinarja. Zmanjšanje izdatkov se
mora doseči le tedaj, ako se takoj vrzemo
na delo in ukinemo vse nepotrebne urade.
To se mora zgoditi tako in ne smemo čakati
na splošno reformo v državni upravi.

Prihodnji govornik zastopnik kluba Ljube
Jovanovića dr. Svetozar Stanković smatra,
da finančni odbor nima na razpolago dovolj
časa za razpravo o novem proračunu. Reči
se mora, da novi budžet ni dosti manjši od
prejšnjega, dočim je gospodarska moč na-
roda silno padla. Vzrok temu je zlasti dej-
stvo, da se daje silno naraščajo. Zalostno
je, da se še doslej ni moglo ugotoviti, ko-
liko pravzaprav znašajo direktni davki,
menda okrog 1 milijarde. Narod ne plačuje
tako, kakor bi moral. Izgubljajo se davkom
oni, ki bi lahko plačevali, one pa, ki tega
ne morejo, privlačijo oblastva na vse mogo-

tudi SLS, ki je z njo izgubila svoj «rai-
son d'etre». V veliki jugoslovnski
državnosti so za stranke s tako idejno
bazo, kakor jo ima SLS, pripravljeni
samo porazi in grobovi in g. Korošec
je prav storil, da je govoril na Vrhniku
o smrti SLS.

Jovanovičevci za proračun. —
javno razpravo v skupščini.

Če načine. Zakaj skupščina še vedno nima
poročila o zakonskem načrtu glede izena-
nja direktnih davkov, čeprav ga je odbor
že zdavnaj izgotovil? Končno je dr. Stan-
ković izjavil, da bo v načelu glasoval za
proračun.

Radikal Vlada Miletić smatra za potre-
bno, da Narodna skupščina v poslovniku
predvideni 2mesečni rok za proračunsko de-
bato v plenumu skrajša, s čemer bi se do-
bilo na času za debato v finančnem odboru.
Predsednik odbora dr. Radonić meni, da je
Miletićev predlog dober in obljublja, da se
bo obrnil v tej stvari na min. predsednika.
Posl. dr. Svetislav Popović (SDS) je proti
skrajšanju debate v skupščini, ker je raz-
prava v finančnem odboru tajna, in zborni-
ca pa javna. Narod naj vse ve in čuje. Vla-
da se ne sme izogibati javnosti.

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja bo
jutri dopolnena.

Veličasten pogreb umorje-
nega nacijonalista Žica

Split, 4. januarja n. Popoldne je bil sve-
čan pogreb ustreljenega čelnika Orjune
Žica. Udeležilo se se ga ogromno množi-
ce prebivalstva. Pred hišo Zalosti je govo-
ril v imenu Orjune Marko Nani, na Narod-
nem trgu predsednik direktorja Orjune dr.
Leontić, v imenu narodnega Splita pa bivši
minister dr. Prvoslav Grigovono, na Trum-
bičevi obali gledališki intendant Niko Bar-
tolović, na pokopališču pa inž. Marko
Kranjec iz Ljubljane ter v imenu istrskih
beguncev Pero Trepov.

Grška mornarica pod
angleško kontrolo

Beograd, 4. januarja. p. Nocojšnje «Novo-
sti» prinašajo sledečo brzojavko: Za novo
leto je Grčija podpisala z Anglijo pogodbo
o uvedbi posebne angleške mornariške mi-
sije v Grčiji. Pogodba traja dve leti in stopi
v veljavo s 15. marcem. Po tej pogodbi pre-
vzamejo izobrazbo grške mornarice angle-
ški mornariški častniki. Šef angleške misije
je hkrati pomočnik grškega mornariškega
ministra. Angleška misija v grški mornarici
ima podobno nalogo, kakor francoska misija
v grški vojski. Grčija namerava izpopolniti
svojo vojsko in mornarico in zgraditi nekaj
lahkih križark in podmornic.

Zopet incident na Reki

Sušak, 4. januarja. n. Poštni zvanik
Josip Gržina je prijavil vodji tukajšnje
pošte, da ga je sinoči ob 10. napadla na
Reki skupina šestih fašistov, ki so mu ho-
teli odtrgati poštni znak na čepici. Gržina
je vrgel vseh šest napadalcev na tla in se
povrnil na Sušak. Napad se je izvršil v bli-
žini prefektore. Danes je poslal reški kve-
stor uradnika na Sušak k načelniku pošte
s prijavo, da bo reška policija zadevo pre-
iskala.

Atentat na naše vinograde

Kakšno usodo sta napravila gg. Krajač in Pucelj našim vino-
gradniškim krajem.

(Glej poročilo na drugi strani in gospodarski uvodnik.)

Senzacionalna odkritja o tiranski pogodbi

Pariška izdaja «New York Herald» zatrjuje, da je pogodbo
odobrila Anglija iz bojazni pred Rusijo! — Ahmed beg Zogu
dobil 15 milijonov lir! — «Times» prorokujejo naše zbliznanje z
Italijo.

Pariz, 4. januarja, s. «New York Her-
ald» objavlja senzacionalna odkritja o
ozadju italijansko-albanske pogodbe:
Pogodba je bila sklenjena z izrecno odo-
brivljivo Anglije. Pogodba je bila pred-
med razgovora med Mussolinijem in
Chamberlainom ob priliki njunega se-
stanka v Livornu. Anglija želi s podporo
Italije zaščiti pred rusko-turškim
zbliznavanjem. Kakor poročajo ruski li-
sti, je Ahmed beg Zogu dobil od italijan-
ske vlade darilo v znesku 15 milijonov
lir.

London, 4. januarja, l. V razpravi o
rešitvi vladne krize v Jugoslaviji ome-
njajo «Times» napetost med Jugoslavijo

in Italijo zaradi sklenitve albanske po-
godbe in pravijo, da bi Jugoslaveni, ki
sedaj poznajo vsebino pogodbe, dobro
storili, ako bi se vprašali, ali so določbe
te pogodbe res upravičevale razburja-
nje javnega mnenja, pa tudi ali stiki ju-
goslovnskih oblastev z albanskimi
uporniki (!?) ne povedo dovolj jasno,
zakaj je Italija sklenila to pogodbo brez
obvestitve Jugoslavije. Kakor pravi list
nadajle, ni novi jugoslovnski zunanji
minister dr. Perić še podal oficijelnih iz-
jav glede nadaljevalne politike do Italije,
vendar kažejo vsi znaki, da bo v krat-
kem izginila vsaka napetost med Italijo
in Jugoslavijo.

Italijanski in francoski fašisti proti Vatikanu

Ultrafašistični «Tevere» očita Vatikanu prostožidarsko-židov-
ski duh! — Francoski fašistični katoliki zamerjajo Vatikanu
proslavljanje Briandovih zaslug.

Rim, 4. januarja, l. Razpravljajoč o no-
voletnem voščitu diplomatskega zbora
predsednika francoske republike, ki ga je
izrekel doyen, papeški nuncij Maglione, se
vprašuje «Tevere», ali je mogoče, da je
vseh Vatikanu velika, ali prazna zgovor-
nost francoskega zunanjega ministra Bri-
anda. Čudno bi to bilo baš sedaj, ko je
dejstvo dogodkov tako očitno in tako trdo.
Ali je morda mogoče, da postaja vatikanska
diplomacija žrtev največjih trikov, ki jih
izvaja masonska plutokracija na škodo na-
rodov? List pravi, da kaj takega ne more
biti mogoče. Zato mora pač vsakdo razu-
meti, zakaj vodi Vatikan tako politiko, ki
jo očitno podpira masonsko-židovski duh.
Vatikanu se doslej še ni posrečilo ustvariti
na zemlji kraljestva miru v Kristu. Videti
bo treba, ali to, kar se danes dogaja, ni
posledica davnega vzroka: odmev napačne
presoje, storjene takrat, ko se je svet zdel
lahk plet rdeče internacionala.

Pariz, 4. januarja, l. V «Action française»
pravi Leon Daudet in komentariju o novo-

letnem nagovoru nuncijs Magliona na pred-
sednika republike, v katerem je izražal vro-
čo željo po dosegi splošnega miru na sve-
tu, v polemiki z «Observatorom Romanom»
da je ta list vnet zagovornik politike Bri-
anda. Priznava sicer dobre namene nunci-
jeve, naglašja pa, da mora Francija v prvi
vrsti gledati na svojo varnost. V istem li-
stu odobrava sicer Maurras stremjenja
nuncijs in Vatikanu po miru, pravi pa, da
sta oba v veliki zmoti ali bolje v nevarni
iluziji. Zakaj Thoiry in Locarno nikakor ni
sta sredstvo za dosego splošnega miru,
ampak vodita v novo vojno. Nikakor ni
pametno od Vatikana, da potom svojega
zastopnika v Parizu pohvali tako očitno
predstavnika najbolj protivrske stranke
v Franciji. Da se je res zgodila napaka, se vi-
di že iz tega, da so listi levčarskega harte-
la takoj zapeli slovospeve. «Oeuvre» pravi
celo, da bodo morali odslej francoski ka-
toličani pazno pregledavati stolpce tega li-
sta, da dobe točno sliko o vatikanski poli-
tiki.

Poljska bojazen pred Nemčijo

Zunanji minister Zaleski naglašja, da Nemčija vznemirja poljsko
mirovno politiko. — Razmerje do Rusije in Litve.

Varšava, 4. januarja (va.) Na današnji
seji zunanjepolitičnega odbora je izjavil mi-
nister Zaleski, da so vse tendence, ki ho-
čejo povzročiti razpor med vzhodnimi in
zpadnimi državami nasprotne duhu sve-
tovalne mirovne politike. Poljska zunanja
politika, je nadaljeval minister Zaleski, smat-
ra vprašanje evropskega miru za skupen
problem vse Evrope in le na ta način so
mogoči normalni odnošaji med posamezni-
mi evropskimi državami. Kljub temu se trudi
Poljska, da vzpostavi prijateljske odno-
šaje z Nemčijo, vendar ne more prezreti
vznemirjajočih pojavov v Nemčiji, ki groze
pokvariti prijateljske odnošaje z nemško
državo. Brez dvoma ti pojavi ne predstavl-
jajo čustva večine nemškega naroda, ven-

dar pa predstavljajo precejšnjo nevarnost
za ohranitev miru. Govorec o Gdanskem je
naglasil min. Zaleski, da je vprašanje po-
svojila mednarodnega značaja in da je edin
način za rešitev finančnih zadev tega me-
sta pot na Društvo narodov. Poljska bo
podpirala akcijo Gdanskega za dosego zu-
nanjega posojila vendar pa želi, da se
Gdansk držji sklepov finančnega odbora
Društva narodov. Govorec o odnošajih z
Rusijo, je Zaleski izjavil, da ni bilo v pols-
ko-ruskih političnih odnošajih nikakih spre-
memb. Govorec o odnošajih z Litvo je iz-
javil Zaleski, da je edina ovira na potu po-
polnega sporazuma s to državo dejstvo, da
se smatra Litva s Poljsko v mirni vojni.

Izsleditev tajne komunistič-
ne organizacije v Bolgariji

Sofija, 4. januarja. g. Po vesteh iz zane-
sljivega vira je policija prišla na sled no-
vi komunistični organizaciji, (o kateri smo
že kratko poročali Ur.) ki je imela svoji
središči v Plovdivu in Pazardžiku, vodstvo
pa v Sofiji. Organizacija je hotela svoje
delovanje razširiti tudi na druge večje in
kasneje celo manjše kraje v Bolgariji. Ba-
je so komunisti predvsem delali na to, da
osvobodijo svoje zapre tovaršje in jim po-
magajo preko meje. Pri izvajanju svojih
namenov naj bi se ne ustlašili niti največ-
jega nasilja, samo da pridejo do svojih ci-
ljev. Organizacija je bila šele v razvoju
in zato še ni mogla popolnoma razviti svo-
jega delovanja. Policija je prijela vse ose-
be, ki so bile zapletene v zadevo, izvzeme-
si nekaj članov osrednjega odbora v Sofiji,
ki se jim je posrečilo pobegniti. V Plov-
divu in Pazardžiku je policija prijela ka-
kih 80 ljudi. Pri njih je našla precej oro-
žja, med njimi celo bombe, ki so bile do-
ločene za oborožitve napadalnih oddelkov.

Nadalje se čuje, da je policija prišla na
sled tudi tajnim podzemskim rovom, ki so
služili komunistom za zvezo z agrarno-
komunističnimi emigranti v Jugoslaviji.
Slična pota so našli tudi na grški in tur-
ški meji. Policija sklepa, da se je ta orga-
nizacija ustanovila na temelju sklepov po-
slednje komunistične letne konference na
Dunaju, ki gre za tem, da se obnove tero-
ristične zarote na Balkanu. predvsem v
Bolgariji. Strogo nadzorovanje in aretacije
kompromitiranih komunistov so izjalovile
nakane te tajne organizacije

Lepe perspektive za Trst

Rim, 4. januarja. (bc.) Vlada je dovolila
100 milijonov lir za nadaljno hitro izgrad-
bo pristanišča v Genovi.

Protogeroer umorjen?

Caribrod, 4. januarja. d. Po vesteh iz So-
fije je makedonska organizacija zelo v
skrbah za usodo generala Protogeroeva,
ki bi že v soboto zjutraj moral priti v Džu-
majo, da vodi kongres makedonstvujučih.
Tjakaj pa še ni dospel, čeprav je dokaza-
no, da se je odpravil na pot. Po doslej še
ne potrjeni vesti so našli generala Proto-
gerova pri Tepnicah umorjenega.

Pavlu premeščen v Kodanj

Praga, 4. januarja. (bc.) Za naslednika
odpoklicanega češkoslovaškega poslanika v
Kodanju Bolzmoza je imenovan dosedanji
poslanik v Sofiji, Pavla.

Ozadje italijansko-nemške
pogodbe

Rim, 4. januarja. g. Agenzija Stefani ob-
javlja: Nekateri angleški in francoski li-
sti so pri razpravljanju o italijansko-nem-
ški razsodiščni pogodbi omenili tudi Gor-
njo Adido. Ti listi so morali besedilo po-
godbe prehitro pregledati, ker v njem ni
ničesar, kar bi se direktno ali indirektno na-
našalo na to vprašanje. Gornja Adida je
pokrajina kraljevine Italije. Zato je tudi
postopanje z njenimi prebivalci, ki so to-
rej italijanski državljani, interna italijan-
ska zadeva.

(Iz tega pojasnila Agenzije Stefani se vi-
di, da nočejo oficijelni krogi v Italiji po-
godbo z Nemčijo precejevati, pa tudi ne
podcenjevati. Važnost te pogodbe je posled-
ica drugih činiteljev, kakor to splošno na-
glašajo listi drugih držav. Op. ur.)

Naše vinogradništvo izdano in prodano

Za hrbtom našega kmeta in območanju Trgovske zbornice ter Kmetijske družbe pripravljala vlada trgovinsko pogodbo s Francijo, ki bo uničila naše vinograde. — Na kakšne pogoje za uvoz francoskega in laškega vina sta pristala dr. Krajač in Pucelj. — Klerikalci branijo atentat na naše vinograde. — Velik protestni zbor v Ormožu.

Ormož, 4. januarja

Danes dopoldne se je vršilo v Ormožu zborovanje vinogradnikov, ki sta ga sklicala gerent okrajnega zastopa v Ormožu g. Ludvik Kuharič ter predsednik Zveze kmetijskih družin za ormoški okraj g. Lovro Petovar. Na zborovanju so bile zastopane občine, gospodarske organizacije in vinogradniki ormoškega, pujskega in ljutomerskega sreza.

Poročilo je podal g. Lovro Petovar,

ki je v glavnem izjavil: Prošlo leto za nas vinogradnike ni bilo le neugodno, mirno lahko rečemo, bilo je eno najslabših, odkar smo si naše od trte uspešno opustošene vinograde spet obnovili. Trte smo krili stroške lanskega leta, še težje bomo krili stroške letošnjega leta in večina vinogradnikov s skrbi gleda, kako si bo nabavila potrebno galico, žrepro itd., kako bo krila najnujnejše izdatke.

V tem tako skrajno neugodnem stanju preti nam pa tako velika nevarnost, da se splah take nevarnosti za naš obstoj nismo imeli.

Svoj čas smo z velikim trudom osnovali vinogradniško organizacijo, katero smo si zamislili za celotno državo, dobro predvidevaloj potrebe, ki bodo nastale in v katerih nam bo trebalo močnega odpora, če se hočemo obdržati na površju. Ta organizacija nam žal ni uspela, deloma vsled nedelavnosti in pomanjkanja uvidenosti po ostalih pokrajinah; v Sloveniji pa so to organizacije uspavali politiki, ki ne znajo ločiti gospodarskega dela od političnega in ki ne znajo zbirati okoli sebe vsakogar, kdor hoče delovati v dobroti skupnosti.

Iz časopisov ste posneli, da se vrše pogajanja v srhu sklenitve trgovske pogodbe s Francijo.

Prijatelji, pri katerih sem se večkrat o zadevi informiral, so mi rekli, da je nevarnost s te strani za naše vinogradništvo velika, — spet drugič, da so ni bati. Pred nekaj dnevi pa sem dobil sledeče popolnoma istinito podatke o trenutnem stanju zadeve, in ti so: Francoska je ena največjih vinogradniških držav v Evropi. Vinogradništvo je na izvanredno visoki stopnji, pridelovalni stroški zelo nizki. Ker pridelava mnogo več vina kakor ga sama konsumira, skuša pri svojih trgovskih pogodbah plačevati ta ogromen pridelek svojega kmetijstva. Takoj pri prvih pogajanjih je pokazala to namero izlučiti od naših delegatov v tem pogledu ugodnosti. Tako je zahtevala, da mi ne smemo rabiti imen tipičnih francoskih znamk, to je, da mi ne bi smeli rabiti imena: konjak, burgundec, Bordeaux itd. To se jim je obdilo.

Glede uvoza vin v našo državo pa ne zahteva nič manj kakor to, da smemo na njihovo vino računati carine le 30 zlatih Din za 100 kg uvoznega vina. Da si lahko predstavljamo, kaj to za nas pomeni, vidite iz nastopnega računa: francoski Bordeaux, krasno milo vino stane danes dva francoska franka, t. j. 4,40, tovarnina do Ljubljane stane 1 Din za liter, carina, ki jo Francoski zahtevajo, bi znašala 3 Din 30 par, kar da skupaj 8,80 Din za liter najboljšega francoskega vina tranko Ljubljana. Če pripomnimo, da stane letos vino brez amortizacije, računajoč le pridelovalne stroške, 10 Din, povem s tem vse.

Sedaj si pa pogledajmo.

Kaj pravi naša vlada k temu? Zahtevala je prvotno pristaneke na 100 zlatih Din uvozne carine, katero zahteva pa je znižala, žuje in strmito, na 50 Din, kar pomeni 5 Din 50 para na liter in gornji račun rvišan na 11 Din. — Francoski delegati pa na to niso pristali in so obstali na svoji zahtevi 30 Din. — Moj račun je sestavljen na današnji ceni, ko je imela Francoska izredno neugodno vinsko letino in so vsled tega cene razmeroma visoke. Kako bo pa račun izgledal, če bodo tam cene izredno padle, pomislite, da se bile na Francoskem že razmere, da je gost v gostilni plačal 5 centimov vstopnine in je lahko pil kolikor je hotel!

Ni pa s tem nevarnost izčrpana: V trenutku, ko dobi Francoska to ugodnost, jo dobi avtonomno tudi Italija, ker je posebna postavka trgovinske pogodbe s to državo, da vsaka ugodnost, katero bi mi dovolili kateri drugi državi glede uvoza, preide tudi na Italijo!

Premisliti moramo, da ima Francoska najboljšo kletarstvo na celim svetu. Ona nastane povsod kot nakupovalka vinskih vrst, katere nji trenutno znanjajo, da zamore potem s primernim rezanjem ustvarjati tipe, katere zahteva svetovna vinska trgovina. Pregledati ne smemo, da ima Francoska kakor tudi Italija izvrstno organizirano vinsko trgovino, tako, da če bi to države te ugodnosti dosegle, njihova trgovina najde takoj primerne načine, da preplavi celi naš trg s svojimi vini.

Upoštevati moramo, da se vinske vrste, katerih pridelku se danes okus naših konzumentov čedalje bolj nagiblje, ravno francoskega izvora, to so razni burgundci, muškati silvanec in še nekateri drugi manj znani. Splah pa orazamo zadnje čase, da konzumenti želijo čedalje bolj mila vina in baš v tem pogledu ni konkurence ne zdržimo. Prav nič se ne moremo torej na naše ojaljalce zanašati, da bi ti pri enakih cenah raje naša vina konsumirali, kakor uvožena; nasprotno, uvožena vina se bodo še lahko na dinarjev dražje prodajala ko naša, ker ljudje tuje vedno bolj cenijo ko svoje.

Pokrajine v naši državi, ki ležijo dalje, katere pridelujejo cenejša vina, bodo občutili manjšo škodo;

vsil pa, ki se pečamo s pridelovanjem kvalitetnih vin, smo uničeni, ne le če Francoski dosežejo kar želijo, uničeni smo tudi, če dosežejo to, na kar je vlada že pristala!

Nas more zaščititi le uvozna carina na vino v najmanjšem iznosu 100 zlatih Din na 100 kg, kar znaša na 1 liter 11 Din. Govorijo pa ne le naši zaščitni interesi, ampak sploh vsi narodnogospodarski močniki za to, ker vendar ne gre, da z uvozom predmetov, katerih doma preveč pridelujemo, obremenjujemo našo trgovsko bilanco!

Trenutno se nahaja naša delegacija za to pogodbo v Beogradu, kamor je prišla po nadaljne instrukcije.

Naša glavna korporacija, to je Trgovska in obrtniška zbornica je danes vsled političnih mahinacij razpuščena in ima le komisarja, tako njeni apeli ne bi imeli tiste rezonance, ki bi jih lahko imeli. A ona splah molči! Naše kmetijske glavne korporacije, to je

Kmetijske družbe, pa splah nobeno ministrstvo ne vpraša za mnenje in to o tako važnih vprašanjih, ko bi vsaka druga vlada zaslišala vse tiste, katerih življenjski interesi so ogroženi.

Podrtam še enkrat, da se vršijo pogajanja s Francosko, da je s tem nevarnost, da se to da, na kar je vlada že pristala. Naša dolžnost je, da vse podvzemo, da eno kakor drugo preprečimo in da dosežemo to edino, kar nas mora ščititi, moramo pa vse podvzeti, kar se da.

Na gospodarske posledice te katastrofe v splošnem in za naše kraje posebej opozarjati je gotovo odveč. To vidite sami, ker smo sami vinogradniki. Uničeni bomo, brez eksistence bodo ostali naši vinogradniki, živeti ne bo mogli ne obrtnik ne trgovec.

Se enkrat ponujam, da je trenutek resen in prosim, da se temu težkemu položaju priuerno vrši razprava in sprejmejo potrebni ukrepi.

Posl. Bedjanič (SLS) in Kelemina (radičevci) ne vesta nič ...

Izvajanja g. Petovarja so napravila na navzočo narodna poslanca Bedjanič (SLS) in Kelemina (radičevci) skušala to življenjsko zadevo našega gospodarstva in celo zborovanje speljati na stranski tir. Dočim so ostali govorniki g. Zupan Veselič, Breznik in L. Kuharič stvarno in imajoč izključno interese ogroženega vinogradništva pred očmi razpravljali o predmetu ter ob pritrjevanju navzočih gospodarjev povdarjali potrebo nujne emergencije akcije vinogradništva, sta se oba poslancata tolažila, da parlament, četudi se pogodba sklene, itak ratifikacijo odklonil, odnosno da se bo povodom ratifikacije vsve potrebno ukrenilo! G. Bedjanič, ki je govoril v imenu SLS, je celo trdil, da so se pogajanja razbila.

Referent je obema gospodoma pojasnil, da se je doslej v našem parlamentu našla še za vsako od vlade sklenjeno pogodbo potrebna večina ter se bo našla čisto gotovo tudi za to pogodbo, četudi bi bila skrajno neugodno sklenjena. Kako si predstavljata odklonitev pogodbe, sklenjene s Francijo? Kar pa se tiče trditve g. Bedjaniča, da so se pogajanja razbila, ugotavlja referent, da o tem ni govora in da se ne nadaljujejo. Na ugovor poslanca g. Bedjaniča, češ da se k temu in sličnim pogajanjem niso pritegnili zastopniki iz Hrvaške in Slovenije, ki razmere poznajo, je povdaril referent, da sta odločno sodelovala pri določitvi delegatov in pri sestavljanju instrukcij za to pogodbo en Hrvat in en Slovenec, to sta ministra g. dr. Krajač in Pucelj.

Končno je bila od 200 zbranih zastopnikov enodušno sprejeta sledeča resolucija:

Na zborovanju v Ormožu dne 4. januarja 1927 zbrani zastopniki občin, gospodarskih organizacij in vinogradnikov pujskega in ljutomerskega sreza najodločneje zahtevajo, da se v nameravani trgovinski pogodbi s francosko republiko zaglasi zaščitna carina na vsa naravna in predelana vina v iznosu: pri navadnem vinu do 12 odstotkov alkohola v sodih za 100 kg 130 zlatih dinarjev, pri vinu nad 12 odstotkov alkohola pa vrh tega doklada 10 zlatih dinarjev za grad pri 100 kg, za vino v steklenicah do 12 odstotkov alkohola 250 zlatih dinarjev za 100 kg, za peneca vina 250 zlatih dinarjev, za šampanjec 600 zlatih dinarjev za 100 kg. Dalje zahtevajo, da se k tem pogajanjem pritegne veštravsko veziran vinogradniški ekspert.

Na koncu je bil izvoljen soglasno začasni odbor, ki mu je bila poverjena naloga, da vodi akcijo proti postavkam te pogodbe, ki so za vinogradnike nadvse pogubne. V odboru so gg.: Lovro Petovar, gerent L. Kuharič, gerent okrajnega zastopa v Ljutomeru Andrej Roškar, vinogradnik iz Gornje Radgone Clotar Bauviver ml. ter oskrbnik iz Podlehnika Franc Majcen.

Gospodarska kriza fašistovskega režima

Rim, 4. jan. d. Glavno tajništvo fašistovske stranke je pozvalo vse sekcije v inozemstvu naj mobilizirajo vse italijanske moči zunaj Italije za sodelovanje pri gospodarskem boju v domovini. V to svrhu naj se pri vseh fašističnih sekcijah pod predsedstvom konzulov in takozvanih kolonialnih uradov ter ob sodelovanju vseh v inozemstvu se mučehiške slojev ustanove banke in trgovske zbornice. Njihova naloga naj bo v prvi vrsti propagandna za italijanske proizvode. Gledati morajo na to, da kupujejo Italijani v inozemstvu kolikor mogoče le domače izdelke. Tudi naj strane za tem, da se poveča Italijanski izvoz v druge države.

Razsulo radičijanstva v Sloveniji

Prvotno tako idealno zamišljena akcija bivše SKS, biti kmečko napredno krilo s skupnim kulturnim delom z vsemi naprednjaki in posebnim poudarjanjem kmetijskih gospodarskih interesov, je začela hirati v trenutku, ko so se je polastili osebno neobzdrani častihlepneži, ki so le v razcepju in sporu z demokrati videli možnost, da svoje osebnice spravijo na prvo mesto. Od tedaj, ko so gg. Pucelj in drugovi obrnili sovražnost le proti SDS, je SKS začela propadati. Padla je od 8 mandatov na enega, katerega si je dosedaj držal g. Pucelj zase. Vse kulturno delo SKS je prestalo. Polastili so se Kmetijske družbe in jo iz gospodarske družbe pognali v politično strast, kjer pa stvarno delo hira in propada. Kar so prijeli, je vse razpadlo in bilo bi prav umestno, da bi zelena gospoda molčala o Slavenski banki, ki jo hoče po krivem obsediti za vrat demokratom, dasi je še leta 1925, bilo izplačanih od tam 2 in pol milijona dinarjev ravno gospodi iz RR vlade. Raje naj pometa pred lastnim pragom n. pr. pred zadrugo »Panonijo« in še pred drugimi, ki jih zaenkrat nečemo imenovati, držče se še vedno starih načel. Nesramna in lažnjiva gonja proti hranilnicam pa je odprla oči vsakomur, ki je še mislil, da ima posla s poštenjaki.

Da se reši preteče katastrofe je poplajajoče se vodstvo SKS skočilo v »Radičevo torbo«. Še februarja 1925, je g. Pucelj g. Radiča proglasal za največjega šarlatana in sleparja, g. Prepeluh pa je podobne stvari govoril o g. Pucelju in po svojem Avtonomistu prepeljal Puceljeve železnice. Ni se pa še osušila tinta, že je Pucelj proglasil Radiča za edino zveličavneza in SKS se je vtopila v HSS. Za plačilo je Pucelj dobil ministrski fotelj, kakor ga je dobil pred odločitvijo za Vidovdansko ustavo. Radičevci so se medtem po možnosti razširili na Slovenijo in danes smatrajo, da so sami dovolj močni, da stvar tudi brez Pucelja vodijo. Njihovi vodje so n. pr. gg. Bende, Švikeršič in drugi iz agrarne reforme, G. Prepeluh je nekaj časa kolebal med Radičem in Nikičem. Za koga je sedaj, ni jasno, vsakakor mu je minister Krajač zvišal mesečno plačo, kakor komisarju pri Trbovelju.

vsakdo na straži, da zaloti iz Zagreba plačane agitatorje in jih izroči roki pravice v kolikor ni možna takoj kazen na lcu mesta.

Pribečevič o diktaturi nesposobnih ljudi

Beograd, 4. januarja r. Današnje »Vreme« priobčuje daljšo izjavo g. Svetozarja Pribečeviča o rešitvi zadnje krize in o položaju vlade. D. Pribečevič stoji na stališču, da bi bila vlada morala takoj po glasovanju v radikalnem klubu podati ostavko, ne pa čakati, ali bodo oni radikalni poslanci, ki so proti njej glasovali v klubu in ji izrekli nezaupnico, javno glasovali zanjo v Narodni skupščini. No, vlada je odgovorila se je Narodne skupščine do končanil volitev v oblasne skupščine. To je neprikrita diktatura, ali vsaj najbližje rešeno: nullificatione Narodne skupščine. In kar je najslabše, to je diktatura nesposobnih ljudi, ki nimajo med narodom nikake zaslobe. Ti naši diktatorji so diktatorski patroni, ki jih je šele Pašič iz ničesa napravil za nekaj. Mi smo včasih v Avstriji proslavljali parlamentarizem Srbije, sedaj pa doživljamo v naši državi, da je stanje takšno, kakršno je bilo v Avstriji.

Glede akcije radikalnih nezadovoljencev je g. Pribečevič izjavil, da bo izvalja simpatičen odmev v javnosti, ako bo skupina, ki je vladi izrazila nezaupnico, ostala dosledna, in ako se bo pokazalo, da se bori za načela, ne pa za portfelje. Glede bosanskih radikalov, ki so glasovali za vlado, pravi g. Pribečevič, da se je pokolnil Pašič mnogo pritoževal nad bosanskimi radikalnimi poslanci ter se strašno razočaral. ko so ga izdali. Kar se tiče vstopa klerikalcev v vlado, smatra Pribečevič, da bi to bilo še najbolj antipatično. Situacija bi se samo še poslabšala, kajti v vlado bi prišel še en plemenski separatizem, ki je vrhu tega tudi verski separatizem.

Radičevska lažnjiva gonja radi »Slavenske banke« in zločinska agitacija proti regulativnim hranilnicam

Poročajo nam: Ni nobenega dvoma, da so radičevci iz Zagreba dobili ukaz izpodjedati ugled slovenskega gospodarstva, najbrž da ga uprosipajo in spravijo v roke zagrebških mogočnjakov. Slavenska banka je zagrebško dete in je le škoda da so se slovenski gospodarski krogi z njo združili. Izguba je tu in kdor je kriv, bo pač odgovarjal. Mešanje politike v to zadevo pa je le v pomoč pravim krivcem. Mesto, da bi reševali gospodarsko nesrečo, uganjajo radičevci in klerikalci demagogijo češ, da je SDS za to »krivac« ker je baše leta 1923, dobila 125.000 Din od upravnega odbora Slavenske banke za kulturne svrhe iz dobička za 1922. (Op. uredu: Kar je pa žal! tudi neresnično, ker je bil dotični znesek tudi vrujen, ko je Linderbanka prevzela zavod in zahtevala denar nazaj, da ne bi izgledala »politična«.) Škoda le, da ni dobila več, ko je bilo še dovolj dobička, ki so ga potem zapravili drugi.

Se mnogo bolj pa se obsoja gonja, ki jo je začela bivša SKS proti hranilnicam. Radičevci se tu branijo, da hočejo denar iz hranilnic spraviti v svoje — zadrage. Kaj ne, n. pr. v mariborsko radičevsko »Panonijo«? Klerikalci se zlobno smejejo, ljudstvo pa je zbežano in drži denar v skrini. Še nikdar nismo videli takih gospodarskih šarlatanov kakor so ti »zadrage« strokovnjaki. Veseli nas pa, da hujškanle radičevci v širih krogih nima pravih uspehov. Hudobija je preveč vidna in prevdarnost zmaguje. Vključ temu mora biti te dni

ski družbi od 500 Din, ki jih je imel njegov strokovno izobraženi prednik, na mesečnih 4000 Din, vendar g. Prepeluh nima pristopa h knjigam IPD. Kaj dela, zaenkrat ni znano. Tudi dr. Marušič je vezan na Radiča, on ima 6000 Din na mesec kot gerent Mestne hranilnice v Ljubljani, katero mesto je bilo preje brezplačno.

Položaj je danes ta, da je Radič med ostanki SKS in v Prekmurju močnejši, kakor Pucelj in Prepeluh skupaj. Zato je v svojem »Domu« objavil migljaj s kolom, da mu razni kandidati iz SKS niso prav nič po volji in da bo drugi ne samo sam kandidiral v Sloveniji, ampak tudi kandidate sam postavil. Ves članek zveni v kratko povelje ljubljanskim zelenim generalom: »Kuš!« In ker so gospodje gmotno zavisni na vseh straneh, povelje seveda drži. Še na dan pred Božičem se je g. Pucelj odpeljal iz Beograda, češ da brez njega ne more nič biti. Drugi dan ga je »njegov« klub vrgel ven v korist Radičevemu zetu in vse Puceljev vpliv je vzel božični mraz. Radič se je to upal storiti, ker ve, da ima Pucelja in njegove ljudi popolnoma v rokah. Res tudi »Kmet. list« ni upal o tem gorostasnem postopku ziniti besede!

Radičevci že napovedujejo, da bodo v stranki počistili in ven vrgli vse, kar bi kdaj utegnili dvigniti glavo. Te skrbi pa naj nimajo preveč: kajti kdor je imel svojo glavo, je že šel sam ven in zapustil to družbo, videč, da edino SDS vodi dosledno napredno politiko in da je treba ojačiti kmetijsko članstvo SDS, kar bo celo stranko še bolj utrdilo za delo na deželi, kjer je že danes ogromna večina njenih pristavev. Vsi trezni možje zapuščajo radičevsko filijalko in hočejo iskreno sodelovati za napredno fronto. Radičevstvo v Sloveniji, ki je likvidiralo bivšo SKS, je danes v razsulu, in tako je prav. Vsaka stvar ob svojem času, ko pa je enkrat pokvarjena, mora iti med staro šaro. Bilo bi umestno, da bi tisti radičevski kandidati po deželi, ki so se dali prisiliti na liste za oblasne volitve, dali nemudoma javno ostavke, da se beganje volilcev neha in da se začne izguba naprednih glasov, ki je le klerikalcem v korist.

Volilni shodi SDS

Na Treh kraljev dan, 6. t. m. priredila srezka organizacija za srez Brežice ob 8. dopoldne volilni shod pri gosp. Drugoviču v Dobovi: ob 11. dopoldne pri gosp. Zorčiču v Kapelah; ob 13. uri (3. popoldne) pa pri Fr. Pečniku na Bizeljškem.

Poročajo kandidati za oblasne volitve. Volilci, današnji dan je prilika, da pošljete v oblasno skupščino moze, ki bodo odkritosrčno in pošteno zastopali Vaše težnje in interese. Zato vas vabimo, da se shodov polnoštevilno udeležite.

Srezka organizacija SDS v Brežicah.

V pujskem okraju je volilno gibanje v polnem teku. V nedeljo 2. t. m. so imeli kandidat Mikša ter dr. Fermeve in Vajda sestanke v Sv. Barbari v Halozah, v Stojncih, v Spulhi in Zavrču. V nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne bo veliko okrajno zborovanje v Narodnem domu v Pljuju. Na zborovanju poroča narodni poslanec gosp. dr. Pirko o političnem položaju ter se predstavijo kandidati gg. Petovar, Mikša, Blažek in drugi. — V nedeljo, 16. t. m. bo ob 8.30 dopoldne volilni shod pri Skorčiču, ob 2. popoldne pa pri Horvatu v Središču. Na obeh shodih poročajo kandidati Petovar, Blažek, Mikša in drugi. — Izven tega se bo tekom prihodnjih dni vršila cela vrsta vsaških sestankov po vsem srezu.

Politične beležke

«Če mora SLS umreti, naj umre pošteno!»

Ko je bil dr. Susteršič predsednik SLS, se je neprestano trkal po prsni: »Mi satni in samo mi!« Vedno in povsod je povdarjal vsemogočnost in nezlomljivost »vesoljnega SLS«. Dr. Korošec in drugi dr. Susteršičevi epigoni so s svojo politično nesposobnostjo spravili SLS tako daleč, da danes že sami govore o njeni — smrti. Svoj »veliki govor« na Vrhniki je glasom poročila v »Slovecu« končal v nedeljo dr. Korošec takole: »Če mora SLS umreti, naj umre pošteno.« Tako resignirano govori pred svojo smrtjo le največji grešnik, zato ni čudno, če dela to na usta svojega predsednika tudi SLS. Pravilneje bi seveda bilo, da bi dr. Korošec dejal: »Umreti mora SLS« po svoji lastni krivdi in zaslugi, ker je bila neiskrena in od voditeljev zavožena. Kako gorostasen je korak od Susteršičevega »Mi sam« in samo mi!« do Koroševega smrtnega krika! Ob njem lahko izmerimo daljavo od taktat do danes, a tudi dit pot — do jutri.

Kaj je dr. Korošcu izdajstvo?

Dr. Korošec je na vrhnškem shodu označil Radičevo odpoved republikanstvu za izdajstvo. Dr. Korošec bi potemtakem rajši videl, da bi radičevci še nadalje ostali republikanci, da bi Radič še nadalje rovaril v inozemstvu proti lastni državi, samoj zato, da bi pomagal klerikalcem uresničiti njihove avtonomistične zahteve. Takrat, ko je Radič romal v London in Moskvo, dr. Korošec ni govoril o njegovem izdajstvu, izdajstvo je nastalo šele tedaj, ko se je odpovedal republikanstvu, za katerega so ga skušali dr. Koroševci ljudje včasih celo prelicitrirati. Naj se sodi o Radičevem izpreobnjenju kakorkoli, vsekakor je jasno, da baš

s tem svojim korakom ni zagrešil izdajstva, kakor trdi to dr. Korošec, ki na ta način dokaj naspretno odkriva miselnost naših klerikalcev. Splah pa se čudimo, da more dr. Korošec govoriti o Radičevem izdajstvu, ko pa je že pristal brez vsakih posebnih pogojev, da sodeluje za radičevskimi izdajalci v vladi.

Dr. Korošec zamorca pere

Dr. Korošec je skušal na Vrhniki dokazati, da SLS ni klerikalna stranka s trditvijo, da še nikdar ni dobil od Rima niti povelja niti želje, kako naj vodi stranko, in da tudi od škofov v Jugoslaviji ni dobil nobenih želj ali zapovedi, kako naj vodi politiko. Dr. Korošec se s to izjavo postavlja v nasprotje z bistvom klerikalizma in desavuiru zlasti svojega poslanskega tov. Klekla, ki je svoječasno v skupščini brez ovinkov priznal, da je njegova politika odvisna samo od škofa. Dejstvo je, da je dr. Korošec le s škofovskim privolenjem poslanec, kakor tudi ostali njegovi duhovniški tovariši v Jugoslavanskem klubu. Ker se tiče zapovedi iz Rima samega, sicer verjamemo, da jih dr. Korošec ne dobiwa direktno, ker to tudi potrebno ni in ker je dosti drugih potov Sicer pa je znano, da je klerikalna stranka bolj papeška kakor papež sam, kar se je pokazalo zlasti v sporu radi zavoda sv. Jeronima in Rima kakor tudi ob premeščanju in preganjanju slovenske duhovščine v Italijo. Dr. Korošec tudi pravi, da je SLS stranica svobodno organiziranega ljudstva. O tem »svobodnem« organiziranju se bo dalo govoriti šele tedaj, ko v našem političnem življenju ne bo več zlorabe vere in verskih sredstev za klerikalno strankarsko agitacijo. Svobodna organizacija slovenskega ljudstva v SLS se meada kaže tudi v tem, da so njeni politični taktiki izključno le duhovniki z odobrenjem škofa, da nimajo pri njenem tisku lajki absolutno nobene odločilne besede, ker je popolnoma odvisen od hierarhije, da je tretjina poslancev SLS duhovnikov, da duhovniki v kaki drugi stranki splah ne smejo kandidirati itd. Ves ustroj klerikalne stranke je dejansko v rokah enega samega stanu, oziroma višjih predstavnikov cerkve, pa zato o resnično svobodni organizaciji slovenskega ljudstva v SLS ne more biti govora. Klerikalni zamorec ko kljub dr. Koroševemu pranju še nadalje ostal črn.

Vestnost «Slovenčevih» poročil

Pri občinskih volitvah v Bjelovaru so radičevci nazadovolaj od prejšnjih 1000 glasov na 480 glasov. Samostojni demokrati, ki so bili prej na tretjem mestu, so postali v Bjelovaru za radičevce druga najjačja stranka ter so dobili 247 glasov. Včerašnji »Slovenec« v svojem poročilu o teh volitvah zamolčuje podatke o sam. demokrati, ki jih splah ne omenja. Dvomimo, da bodo imeli klerikalci od te novejke politike kakę posebno koristi.

Klerikalni «rompompom» proti generalu

Volilcem na Vrhniki je dr. Korošec pripovedoval romane, kako je bila SLS izključena iz vlade. Trdi, da ona ni hotela radi generala, ki je postal minister saobračaja. A. g. Korošec je pozabil, da je njegov list »Slovenec« na sveti večer na svoji tabli objavil celo listo ministrov, in sicer dveh gospodov iz SLS in generala Milosavljeviča. Tedaj so bili klerikalci z generalom še zelo zadovoljni, ko pa so videli, da klerikalnih gospodov ni v vladi, pa se je začel »rompompom« proti generalu.

Zakaj je klerikalna politika tako nesposobna?

Na to vprašanje je v nedeljo prav dobro odgovoril dr. Korošec. V svojem vrhnškem govoru je dejal: »Človek uspeva samo v svobodi in medsebojnem razumevanju. Kakor je to v družini, tako je tudi pri narodu. Človek pokaže svoje sposobnosti v svobodi.« (Povdaril dr. Korošec.) Ker pod krivo palico ni svobode, tudi ni uspevanje in ni razvoja sposobnosti. To smo tudi mi vedno trdili in ne čudimo se, da si je dr. Korošec zadel svobode Exemples tražunt. Prof. dr. Izidor Cankar — pobratim dr. Korošca — in z njim še drugi misleci, so prišli do istega prepričanja, da so bili dovolj dosledni in odločni, da so izjavili konsekvence. S samim koprenjem po svobodi seveda dr. Korošec še ni opravičil svoje zavožene politike.

Napeto razmerje med Anglijo in Rusijo

London, 4. januarja. (be.) Kako piše »Westminster Gazette«, je zunanji minister Chamberlain doslej odklonil vse kandidatate, ki jih je predlagala Rusija kot naslednike za mesto umrlega veleposlanika v Londonu, Krasina.

Grozote državljanske vojne v Nikaragui

Managua, 4. januarja. d. Kako zagrizena je bila bitka med konservativci in liberalci, se vidi iz tega, da nihče ni utegnil pokopati mrtvecev in odnesti ranjencev. Mnogo ranjencev je obležalo v močvirjih, kjer so morali umreti. Nad bojiscem kroži na tisoče jastrebov, ki imajo bogat plen. Govori se, da grozote te državljanske vojne daleko presegaajo prizore iz svetovne vojne in da nudi boljše nekaj gromega. Vrhovni poveljnik konservativcev je izjavil, da bo tebe poklicati pod orožje vsakega moskega med 20. in 50. letom starosti.

Konec kabareto v Italiji

Rim, 4. januarja. I. Notranje ministrstvo je odredilo, da se imajo po vsej Italiji zavrti vsi kabareti in slična zabavišča v interesu javnega miru in morale.

Goriški nadškof pri papežu

Rim, 4. januarja. o. Dopoldne je papež sprejel v zasebni avdienci goriškega nadškofa dr. Sedeja.

Danes velika premijera najkrasnejšega ruskega vefilma

Petrograd! Petrograd!

Poročnik Orlov

Petrograd! Petrograd!

Danes velika premijera... KINO «LJUBLJANSKI DVOR»

Naši kraji in ljudje

Zagrebska črna afera

Direktor zagrebske železniške direkcije odpuščen iz službe radi premogovne afe...

Včeraj je Državni svet v Beogradu proglasil razsodbo in znani premogovni aferi zagrebske železniške direkcije...

Razprava pred državnim svetom je trajala več dni. Oboženci so odločno zankali vsako krivdo.

Zanimanje za razsodbo državnega sveta je bilo v vsej javnosti ogromno, ker so bili zapleteni v afero najvišji funkcionarji zagrebske direkcije...

Državni svet je zato obsodil direktorja Dimitrija Jovanovića, Emilijana Cvetkovića, Ivana Valjo, Slavka Nimića in Kazimirja Radoševića...

Dijaške čepice

Maribor, 4. januarja

Pred prazniki so začele prve koketiraje po mariborskih ulicah. Mariborčani so jih začudeno gledali...

Po počitankah jih je bilo že vse mesto polno. Včeraj popoldne so kar oblegali klobučarne, da se jim prej znebijo s težko muko doma priloženih dinarjev...

po zraku Glejte študente, posebno deklice, s kolike ljubkostjo se komaj dotaknejo z drobnimi rokami čepice...

Mladina je torej prav vesela le novotarije, vsaj začasno. Malo neprijetna bo morda jeseni, ko do moral ta ali oni priti v mesto...

Zaenkrat pa še ne mislimo tako daleč v bodočnost in zato p. zdravljenove nove čepice, ki pokrivata zdrava, mlada, rdeča lica in nagajive očke s kodrčki!

Kriza

Ljubljanskega gledališča

Obžalujem, da nisem beležil vseh prebitih kriz in Kalvarij našega gledališča, katere sem preživljal od početka do današnjih dni...

Sedaj preti igralcem in vsem, ki jih vežejo ideali s tem stanom, polom in odpust iz njihovega delokroga. Kdo se bo zopet zavzel zanje? Javost, država ali občina? Ne da se tajiti, da je nastalo med našim občinstvom živo vprašanje...

Naše gledališče, poleg univerze nedvomno eden najvzvišjih kulturnih zavodov, se nahaja vsekar zopet v resni krizi. Morda pa vendar novi umandni prosvetnega ministra vsaj ublaže to prekarno gledališko razmerje...

O razvoju kirurgije in ortopedije

(Predavanje ZKD s preko 150 slikami)

Amerika in tudi evropske države posvečajo že od nekaj velike pažnje pravilnemu razvoju kosti, zglobov in hrbtnice. Vsaka država ima večje število ortopedičnih klinik, bolnic in sličnih zavodov...

Izjemo tvorijo v tem le slovanske države, v katerih je število takih ustanov zelo ničlo, dasiravno dosega število raznih zdraviljenj hrbtnice in udov približno 40 do 50 odstotkov...

nima za to stroko, je iskati v razlogu, da je občinstvo vse premalo informirano o razvoju in o socialnem pomenu kirurģične ortopedije

Kot jugoslovanski delegat se je udeležil tega kongresa primarij ortopedskega oddelka državne bolnice v Ljubljani g. dr. Minaf V. Četrtek dne 6. t. m. bo imenovani gospod predaval v okrilju ZKD v kinu Matica ob 10.30 uri o temi: Razvoj kirurģije kosti in ortopedije.

Ker izkazuje naša slovanska domovina precejšnje število razvojno in fizično pokvarjene dece, kot posledico socialne bede, oziroma zamujenega zdravljenja, je ujnjo potrebno, da se vsakdo udeleži tega zanimivega in poučnega predavanja osebno, ker bo spremljana s preko 150 zanimivimi skopičnimi slikami...

Iz mariborskega okrajnega zastopa

Okrajni zastop mariborski se je na svoji zadnji seji, katere se je udeležilo poleg gerenta A. Lipovšča 10 članov sosvetva, bavil predvsem s proračunom za leto 1927. Med drugim je sklenil, da prevzame v svojo oskrbo kot okrajni cesti, sedanjim občinski cesti od državne ceste do cerkve v Framu ter od Lovrenčičevega križa do cerkve v Kamnici in zgradi novo okrajno cesto od Lorberjeve hiše na Malečniku ob Dravi pod cerkvijo sv. Petra do Celestrine in odtod čez Zenik in Ložane do okrajne ceste, ki teče po Pesniški dolini...

Kaj in koliko se popuši v naši državi

Posledice gospodarske krize v naši državi se ne čutijo samo v trgovini in drugih gospodarskih panogah, temveč nam nudijo tudi interesantno sliko o uporabi tobaka, kakor nam kaže to statistika državnega monopola. Leto 1923 je bilo začetek gospodarske krize v naši državi...

Popolnoma drugačna in sicer obratna je slika glede prodaje cigaret «Vardar», «Zeta» in «Sava» Cigaret «Vardar» se je popušilo l. 1923 nekaj na 295 milijonov komadov, leta 1925 pa je uporaba narasla že za 440 milijonov in dosegla 735 milijonov komadov...

Iz tega je razvidno, da je postala cigareta «Zeta» najbolj zahtevana pri nas. Mnogi...

ki so l. 1923 še pušili «Sumadijo» in «Kosovo», so sedaj zadovoljni ako se jim pod nosom pokadi «Vardar» ali pa zasmrdi kakak «Zeta» ali «Sava» Casi se pač izpreminjajo in svoje je storila tudi gospodarska kriza.

Okrajni zastop brez novih cest, katere namrava prevzeti leta 1927, že 30.092 m okrajne ceste prvega razreda, to je nekdanjih deželnih cest in 109.912 m okrajnih cest drugega razreda, torej v celam 140 km cest. Ker je po prevratu država prevzela premoženje nekdanjih dežel in njihove dohodke, bi morala prevzeti tudi njihove dolžnosti...

Obleke

Isstnega izdelka Vam nud 67 NA CENEJE Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

Naše gledališče, poleg univerze nedvomno eden najvzvišjih kulturnih zavodov, se nahaja vsekar zopet v resni krizi. Morda pa vendar novi umandni prosvetnega ministra vsaj ublaže to prekarno gledališko razmerje, če ne popolnoma, pa vsaj deloma.

Obleke

Isstnega izdelka Vam nud 67 NA CENEJE Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

Skaljena sreča...

Ljubljana, 4. januarja Vlač se je ustavil, on pa je skočil urno iz vagona, vesel, da je bil slednjič po dolgem potovanju doma v Ljubljani.

V Ljubljani ni bilo kruha za njega in moral si ga je iskati v Karlovcu, kjer ga je res tudi dobil. Odtlej je živel v tujem mestu, njegova žena z malo hčerko pa v starem stanovanju v poljanskem predmestju. On je rad prihajal čisto na obisk k svoji rodbinici, saj je oboževal obe: ženo in hčerko.

Ona je bila postavna, lepa ter zapeljiva in on je bil še mlad. Ker je bil tako daleč od nje, se je bal za ajo in še bolj hrepenel po njej. Včasih, kadar je prišel domov, mu je ona padla okrog vratu in znala biti z njim tako ljubka, da se je hčerka skoro pritoževala, da pride tako pozno do očetovega poljuba. Pozneje in posebno v zadnjih časih je često opažal, da postaja ona napram njemu hladnejša. Njeni poljubi niso bili nič več tako prisrčni, kar vse je metalo v njegovo dušo temno senco. Primerilo se je nato celo, da je hčerka omenila nekega drugega strica...

V njegovo srce se je nasehl črv ljubosumnosti in imel ni več pravega miru in ne veselja do dela. Pisal je, da za praznike ne pride domov in res ni prišel. Šele v ponedeljek zvečer ga je pripeljal vlak. In sedaj je hotel proti domu, da reši uganko. Planil je v stanovanje kakor veter, grozeč, da postane vihar. Tam pri mizi je sedela njegova lepa mlada žena in se naslanjala na tujega moškega. Otroček, spravljen nekje v kotu, je priskočil vesel, zakrilil z rokami in zajokal: «Tata...!»

Varani soprog se je razkorčil in zavpil kakor ranjena žival. V njegovi roki se je posvetil samokres. Pričelo se je vpitje in kričanje, direndaj v sobi, da so prihiteli skupaj vsi ljudje iz hiše. Prišlo bi kmalu do krvave tragedije, da niso še pravočasno priskočili ljudje in poklicali stražnika, ki je preprečil večjo nesrečo.

Na policiji je žena zankala vsako krivdo in pripovedovala, da je bil to zgolj nedolžen in slučajen obisk. Pa kdo danes veruje še v slučajne in nedolžne obiske... Tudi on ne veruje ženini izpovedi in ve, da je uničena njegova sreča.

Pred sodniki

Pek Peter iz Siške je novembra popival v gostilni gospe Cile. Ker je fant pil vso noč, je bil že tako v rožicah, da je mački na zapecu napival. Pa je prikolovratil v gostilno pijani čevljar Silo in jel Petra zabdati radi njegove punice. Sila se je pridušal, da je ž ujo popival in da je Angelca prav dejst, punca, ki ne mara več takega cunjarka kot je Peter. Petru je bilo dovolj; zarjul je kakor zver in se pognal v Silo. Čevljar je preplašen zastokal, na peči je zaeval maček in čevljar Silo je že ležal na tleh. Peter je dvignil pest in jel gladiti čevljarjev hrbet z zaprtim pipcem. Pek Peter bo sedaj 3 dni pekel arestantom kruh, ker je čevljarja precej obunkal, potem ga pa še vrgel na cesto.

Ciril je čvrst in vesel fant iz Siške. Nič ni bil slabe volje, ker je moral plačati 25 dinarjev volje, saj pravi, da je storil to, kar je moral. Bilo je pred par meseci, ko je Ciril krokal. Ko se je vršal domov, je potrkal na okno svoje Katre, ki ga je odprla in z njim kramljala. Tedaj pa je prišel hišni gospodar čez dvorišče in dejal Cirilu, da ne bo hodil na dvor klicati Katre. Ciril je molčal, a zaspani gospodar Tomaž ga je jel želiti in tudi Katro zmerjati z ničvrednico. Cirilu je zavrela kri, zgrabil je gospodarja, ga položil v sneg ter mu dejal, naj mesto sneženega možica straži celo noč. Pri tem je moža opraskal in gospodar ga je naznanil. Tomaž je našel zadoščenje, a odšla je Katra, ki je bila sicer pridna služkinja, češ, da njega ne bo služila.

Zidarjeva Franca iz Siške se zelo rada vozi po svetu z vlakom, a kaj, ko je vožnja tako draga! Franca ima pri železnici znanka Matevža, ki ima tam službo, hodi od vagona do vagona in jih zapisuje, a kadar se naveliča, gre v toplo pisarno, kjer se lepo pogreje. Franca se je obrnila na tega znanka in mu potožila, kako bi rada dobila legitimacijo. Matevž jo je potolažil in ji rekel, naj mu prinese svojo sliko. Franca je prinesla sliko in Matevž je urno vzeti staro legitimacijo neke gospe Pepe v pisarni, ki se je glasila na drugo ime; opremil je Francino sliko z identitnim listkom in Franca je bila rešena. Lani se je lepo vozila po Jugoslaviji in plačevala samo režijsko vožnjo. Zdaj sta se pa Franca in Matevž odpejala kar za 14 dni. Hudobni Siškariji si šepetajo, da sta šla na oddih v Sapor.

Srečno novo leto

en vesel dan more prinesiti vsakomur le naš dobri «FLORIAN» Edina izdelovalnica E. Jeras in družo, Ljubljana-Moste.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Sreda, 5.: «Slaba vest» E. Četrtek, 6.: «Peterčeve poslednje sanje». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: «Skopuh». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Sreda, 5.: «Cosi fan tutte» D. Četrtek, 6.: «Ples v maskah». Premiera Izv. Petek, 7.: Plesni večer Mete Vidmarjeve. Izv. Začetek ob 20.

Mariborsko gledališče

Sreda, 5.: Zapreto. Četrtek, 6.: ob 15.: «Trnjulčica». Ob 20.: «Lepa l'na». Gostovanje ge. Poličeve. Kuponi.

Iz gledališke pisarne. Danes se poje za abonma D. gracijozna Mozartova komična opera «Cosi fan tutte», ki je imela pri dosedanjih predstavah izreden uspeh. Glavne partije poje ge. Lovsetova, Poličeva, Thalerjeva ter gosp. Banovec, Betetto in Mitrovič. Dirigenti gosp. M. Polič. Jutri se poje izven abonmaj prvih popularna Verdijeva opera «Ples v maskah». Dirigent gosp. N. Štrifot. režiser gosp. Zl. Knittl. Glavne partije po-

jejo ge. Lovsetova, Potučkova in Zaludova, ter gg. Holodkov, Kovač, Rumpel in Zupan. Praznik Sv. Treh kraljev v drami. Popoldne ob 3. božična povest «Peterčeve poslednje sanje», zvečer ob 8. vlezabavna komedija «Skopuh» z gosp. Rogozom v naslovni uloži. Opozajmo na izredno znižane cene, ki veljajo za obe predstavi. Sedeži od 20 do 7 Din, stojišča po 2 in 4 Din.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani vlijudno prosi p. n. abonente, da vplačajo svoj V. rok najkasneje do 10. t. m.

Gostovanje ge. Poličeve v mariborski «Lepi Heleni». V četrtek, na praznik dne 6. t. m. zvečer nastopi v Mariboru zopet ga. Štefka Poličeva v naslovni uloži operete «Lepa Helena». Priporoča se nakup vstopnic v predprodaji.

Sv. Trije kralji v mariborskem gledališču. Na dan Treh kraljev bosta v mariborskem gledališču dve predstavi. Popoldne ob 3. se ponovi otroška igra z godbo in petjem «Trnjulčica», zvečer ob 8. pa Offenbachova «Lepa Helena».

Brahms, Reger, Beethoven, Chopin in Skrijabin so na sporedu klavirskega koncerta pianistke Karmele Kosovelove, ki nastopi prvič v Ljubljani dne 10. januarja v Filharmonični dvorani. Umetnica je doslej koncertirala v tujini, in Italiji in Nemčiji, kjer pravkar dovršuje svoje klavirske študije. Koncertni spored je že po sestavi raznolik in pester ter obsega klasično, romantično in moderno klavirsko glasbo. Občinstvu se priporoča pravočasen nakup vstopnic v predprodaji (Matična knjigarnar na Kongresnem trgu), ker je zanimanje za prireditve vsestransko.

Skored pevskega koncerta Ljubljanske župe JPS na dan Sv. Treh kraljev, obsega sledeče točke: 1.) P. H. Sattner: Na planini; A. Foerster: V tihni noči. Moška zbor. Poje Sentjakovski zbor iz Ljubljane, pevovodja gosp. prof. A. Gröbming. 2.) J. Ovirik: Vso noč sem čakala V. Vodopivec: Ves dan pri oknu. Mešana zbor. Poje pevsko društvo «Zora» iz Ježice. Pevovodja g. Anton Grmek. 3.) P. Hug. Sattner: K polnočnici. P. Jereb: Sentjanjevo. Mešana zbor. Poje pevsko društvo «Lipa», iz Litije. Pevovodja gosp. Jereb. 4.) E. Adamič: Trije robel. Fr. Gerbič: Nabral sem si sopek. Moška zbor. Poje pevsko društvo «Krakovo - Trnovo» iz Ljubljane. Pevovodja gosp. R. Miglič. 5.) J. Ovirik: Moja pomlad. E. Adamič: Kaj ti je, Mojca? Mešana zbor. Poje Glasbeno društvo, iz Kočevja. Pevovodja gosp. M. Trost. 6.) J. Pavlič: Dekle, poglej me. E. Adamič: Ciganska pesmehulja. Mešana zbor. Poje pevsko društvo «Ljubljanski

Zvon» iz Ljubljane. Pevovodja gosp. Zorko Prelovec. 7.) A. Foerster: Umlr je mož. Pojo združeni moški zbori. (Pevovodja župni pevovodja gosp. Zorko Prelovec. 8.) E. Adamič: Solnce se je skrilo. Emil Adamič: Lansko veselje. Mešana zbor. Poje pevsko društvo «Zvon» iz Trbovalj. Pevovodja gosp. O. Moll. 9.) O. Dev: Strašno grmi. O. Dev: Socej moj sel. Mešana zbor. Poje pevski zbor «Slovenskega bralnega društva» iz Trčica. Pevovodja gosp. Albin Lajovic. 10.) J. Suk: Skupni grob. A. Dvořak: Prstan. Zenska zbor s klavirjem. J. Ovirik: Jabuka. E. Adamič: Neizkušena. Mešana zbor. Poje pevsko društvo «Slavec» iz Ljubljane. Pevovodja gosp. Jos. Brnobič. 11.) St. Mokranjac: XIV. rukovet (iz Bosne). E. Adamič: Kresovale tri devojke. Mešana zbor. Poje pevski zbor «Glasbene Matice», iz Ljubljane. Pevovodja gosp. ravnatelj Matej Hubad. Vstopnice po 30, 25, 20, 15, 12, 10 in 8 Din, stojišča po 7 in 5 Din. so v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Domače vesti

* Kraljevi božični darovi. Povođom pravoslavskih božičnih praznikov je kralj Aleksander daroval osrednjemu odboru vojnih invalidov v Zemunu in siromašni deci železnice 10.000, srednješkolski Matiči 10.000 Narodnemu gledališču v Beogradu 25.000 ter siromašni deci 5000 dinarjev. Stepm invalidom v Zemunu in siromašni deci železnice pa večjo količino živil in obleke.

* Spomenik Nikoli Pašiču. Predsednik Narodne skupščine g. Marko Trifković je povabil šefe vseh parlamentarnih strank, da pristopijo odboru za postavitev spomenika pokojnemu Nikoli Pašiču.

* Iz diplomatske službe. Dosedanji direktor političnega oddelka zunanjega ministrstva, Jevrem Tadić, je odpotoval na svoje novo službeno mesto v Budimpešto kot opravnik poslov tamkajšnjega našega poslanstva. — Za opravnika poslov v Atenah je imenovan Radovan Šumenković, dosedanji svetnik poslanstva v Varšavi.

* Za slovensko akademijo znanosti in umetnosti, za Narodno galerijo. V novoletni številki »Jutra« smo objavili oklic na naš narod glede ustanovitve Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Ker je bil oklic natiskani, še predno smo bili v posesti podpisov, zato jih danes naknadno objavljamo. Podpisali so oklice: dr. Vilko Bačić, veliki župan ljubljanske oblasti, dr. Otmir Pirkmajer, veliki župan mariborske oblasti, dr. Anton Jeglič, škof ljubljanski, dr. Andrej Karlin, škof lavantinski, dr. F. K. Lukman, rektor univerze, Ivan Pucelj, kr. minister, dr. Anton Korošec, narodni poslanec, dr. Gregor Zerjav, narodni poslanec, dr. Vladimir Ravnhirn, predsednik m. o. NRS v Ljubljani, Anton Mencinger, vladni komisar mestne občine ljubljanske, dr. Josip Leskovec, župan mariborski, dr. Juro Hraščev, župan celjski, dr. Matej Senčar, župan piški, Lojze Dolinar za Udrženje oblikovateljskih umetnikov, Anton Jug za Zvezo kulturnih društev v Ljubljani, dr. Jakob Mohorič, Prosvetno zvezo v Ljubljani, dr. Marko Natičan za Jugoslovensko orlov, zvezo, dr. Danilo Marajon za Odvetsko zbornico, dr. Vinko Gregorič za Zdravniško zbornico, Aleksander Hudovernik za Notarsko zbornico, Milan Šuklje za Inženirsko zbornico, Ivan Jeladin, predsednik Zbornice za trgovino obr. in industrijo, Dragutin Hribar za Zvezo industričev, Alojzij Tykáč za Društvo bančnih zavodov v Ljubljani, inž. Fran Zupančič za Zvezo slovenskih zaščitnikov in Bogomil Remec za Zadržno zvezo.

* Francoski vicekonzul v Ljubljani, gosp. Paul Joseph F. i. c. h. je imenovan za konzula. Gospod konzul živi v Ljubljani velik ugled in si je pridobil zlasti med našimi kulturnimi in znanstvenimi krogi mnogo prijateljev. Čestitajo mu ki imenovanju, izražamo obenem željo, da bi ostal še tudi naprej v Ljubljani.

* Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. Kakor javljajo iz Beograda, bo minister prosvete v najkrajšem času predložil ministrskemu svetu spomenico, ki so mu jo izročile razne naše kulturne institucije. Minister bo predlagal, naj vlada že letos ustanovi v Ljubljani Akademijo znanosti in umetnosti.

* Izvenšolsko delovanje učitelja. V »Učiteljskem tovarišu« piše 30. decembra g. C. H.: »Brez zamere«, vidim, da so nekateri proti delu izven šole, češ, naporno delo v šoli zahteva celotno moč, ter pripisuje neuspehe v šoli izvenšolskemu delu. Moje mnenje o tem pa je: 1.) Kdor je delaven izven šole, je delaven tudi v šoli. 2.) Kdor dela v šoli, je lahko delaven tudi v družini. 3.) Kdor ne dela v šoli, ta ne dela niti izven šole. Podpisano tudi mi. Za dolžnost izvenšolskega dela ni treba iskati paragrafa, pač pa je treba osigurati učitelju pravico, da more vršiti svoje delo brez strahu pred preganjanjem in je ob sebi umilivo, da je mož, ki dela tudi izven šole, za državo in kulturo več vreden kot drugi. Seveda, kdor dela kulturno delo izven šole, bo neizbežno pokazal barvo, t. j. ali hoče delati kot župnikov pomočnik in po predpisih cerkvene oblasti ali pa po svojem prepričanju. Klerikalizem pač dopušča nevarnost le, dokler to niemu koristi.

* Iz Gornjega Logatca. Na praznik Treh kraljev ob pol 8. uri zvečer gostuje na našem sokolskem odru napredni akademski klub »Jadran« iz Ljubljane s Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini šentlarijanski«. Ker se nam obeta užitek posebne vrste, upamo, da ne bo nikdo manikal.

* Nov železniški pravilnik. Dne 1. marca stopi v veljavo v vsej državi novi pravilnik o izvrševanju prometne službe in o signalizaciji.

* Jugoslavija in nemške reparacije. Kvota, ki pripada naši državi v svrhu reparacij od strani Nemčije, znaša za dobo od 1. sept. 1926. do 31. decembra 1927. 59.749.483 zlatih mark in 43 pfenigov. Ta kvota se bo uporabila za plačilo že sklenjenih državnih nabav. Razen tega ima naša država za dobo od 1. septembra 1926. do 31. avgusta 1927. dobiti približno 14 milijonov zlatih mark. Privatnim osebam je nakazanih 20% to je 2.8 milijona zlatih mark.

* Prometni minister in kontrola prometa. Prometni minister general Milosavljević je povodom številnih pritožb poslal vsem gospodarskim zbornicam obširen razpis s prošnjo, da v vsaki nepravilnosti v prometu takoj obvestijo ministrstvo. Ako je mogoče, naj se vselej navedejo tudi priče. Minister obeta, da bo vsak slučaj strogo preiskal.

* Iz carinske službe. Carinik Mladen Perić je iz Virovitice v Slavoniji premeščen v glavni carinarnici v Mariboru.

* Norveški konzulat v Beogradu. Norveška vlada je imenovala za generalnega častnega konzula v Beogradu g. Jurija Roša, kapetana-invalida in lastnika velikega podjetja Roka v Beogradu.

* Organizacija okrožnih zdravnikov v Sloveniji priredi 9. t. m. ob 13. v hotelu Štrukelj svoj redni občni zbor. Dnevni red: poročilo odbora, volitve, slučajnosti. Gg. kolegi naj se zbora polnoštevilno udeležijo.

* Lombardna posojila pri poštni hranilnici se dovoljujejo za dobo treh mesecev, vendar se lahko tako posojilo vsake tri mesece podaljša (prolongira). Dolež se je moralo pri vsakem podaljšanju odplačati 10% prejetega posojila. Ker pa je bilo to odplačevanje posojila v obrokah za mnoge posojiljomalce neprikladno, je generalna direkcija poštne hranilnice dovolila, da se smejo do nadaljnjega tako posojila podaljševati (prolongirati), ne da bi bilo stranki treba odplačati del prejetega posojila.

* Zdravniške pristojbine za železničarje. Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da znaša pristojbina za prevoz bolnega železniškega prometnega osebja 20 dinarjev. Denar gre v korist železniških prometnih zdravnikov.

* Osješki »Jug« zopet dnevniki. Osješki samostojno-demokratski tednik »Jug« prične v kratkem zopet izhajati kot dnevnik.

* Himen. V Ptaju se je g. J. Klémenc profesor iz Zagreba, poročil z gospodično dr. Marijo Mlakarjevo, zdravnico-pripravnico v Ptaju.

* Aginost zagrebske policije. Zagrebska policija je tokom leta 1926. aretirala 10.748 oseb. Državnemu pravdnictvu je bilo radi raznih zločinov izročeno 1763 oseb, okrajnemu sodišču 1053, komandi mesta zaradi dezertacije iz vojaške službe 106, v bolnico pa je bilo oddanih 240 oseb. V zavetišče sodnega stola je bilo izročeno 39 mladoletnih, a v poboljševalnico v Glini 11 nedoraslih otrok. Politijsko obsojenih, oziroma izpuščenih na svobodo je bilo 5849 oseb.

* Za pomenitev sladkorja. Ker so cene sladkorja v zadnjem času znatno poskočile, se po poročilih iz Beograda pripravljajo ukrepi, da se zniža uvozna carina in trošarina na sladkor.

* Obramba proti poplavam. Po poročilih iz Sombora prično že v bližnjih dneh z gradnjo velikega nasipa od Sente do Bogojeva v dolžini podružnega kilometra. Podnožje nasipa bo široko 50 metrov, širina krova pa 6 metrov. Nasip bo branil kompleks zemljišča nad 100.000 katastrálnih akrov. Gradbeni stroški so proračunjeni na okroglo 10 milijonov dinarjev. Izgradnjo nasipa je prevzela tvrdica Zdravković & Komp.

* Nesreča na zagrebskem glavnem kolodvoru. Na zagrebskem glavnem kolodvoru je prednednočni smrtno ponesrečil oženjeni pomožni zavirač Mijo Pirin, ki je bil zaposlen pri kopčanju vagonov. Nikdo ni videl, kako se je nesreča pripetila. Ko so Pirina pogrešali, so ga šli iskati ter ga našli mrtvega in grozno razmesarjenega pod strojem na stranskem tiru. Enta noga mu je bila odrezana od kolosa, na glavi pa je imel težko rano. Ponesrečen Pirin je bil mlajši uslužbenec ter so ga le zaradi pomankanja personala uporabljali tudi pri kopčanju vagonov.

* Zagoneten umor. V Ricmanjih v tujskem okraju je bil 6 dni izvršen zagoneten umor. Pri pošestmiku Tomažu Šilaku so ponoči luščili bučnice. Pri delu je bilo razen gospodarja in 2 njegovih sinov zaposlenih še osem sosedov. Približno ob pol enajstih pa je pred hišo počil strel; zaženketale so sipe in krogla je zadela hišnega gospodarja Tomaža Šilaka tako nesrečno, da je kmalu nato umrl. Krogla je šla skozi srce. Zločinu še niso prišli na sled.

* Zaradi bolečin si je izbodel oko. V oseb nem vlaku Mostar-Sarajevo se je te dni pripetil nenavaden dogodek. Seljak Ahmed Drežnjak se je zaradi obsejne bolečine peljal v bolnico v Sarajevo. Na potu so ga bolečine tako prevladale, da si je s šivanko sam izbodel oko, ki je takoj popolnoma izteklo. Kakor je izjavil, so bolečine potem takol ponehale.

SRAJCE ZA GOSPODE
bele cefir, mako angiesk tricočin sralne srajce spodnje hlače, trikot perilo krasno izbito kravati, nogavice rokavice šalovi in drugih mošnih predmetov nudi naiceneje

F. in I. Goričar,
Ljubljana Sv. Petra cesta 29

* Prva učna knjiga za radiotelegrafijo in radiotelefonijo v srbohrvaščini, tiskana v latiničnici, od dr. F. Fuchsja, 18. izdaja v prevodu inženjerja ministrstva pošte in telegrafa Dušana Milosavljevića v treh delih s 270 slikami, izide te dni iz tiska. Cena vsem trem knjigam s poštnino in omotom 50 Din. Narodne priloge iz Slovenije sprejema Lavoslav Brus, sekretar direkcije pošte in telegrafa Ljubljana. 16

* Slovensko planinsko društvo naznanja, da odpače za to leto napovedani planinski ples, ker je Slovensko lovsko društvo sklenilo istočasno prirediti svoj lovski ples.

* Peugeot avtomobil so najstarejša znamenka ter nudijo največjo varčnost, solidnost in trpežnost. Glavno zastopstvo O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11. 18

* Vrednostne papirje predvojne tu- in inozemske vseh vrst kot državna, deželna, mestna, železniška posojila, obligacije, prioritete, srečke itd kupuje in plačuje najkvalitetneje Vere, komercialna družba. Ljubljana, Kongresni trg 9 (na vogalu Kina Matice) 1643

ITO zobna pasta najboljša
* Zdrave živce in mirno spanje dosežete z uživanjem zdravilnega »Nervosa«. Čaja izdeluje lekarna Ph. Mr. Bahovec, Ljubljana. »Zvezda« Kongresni trg 12. 1594

* Najboljše čevlje »Karo« dobite v Mariboru. Koroška cesta 19 od 1. oktobra tudi Aleksandraeva cesta 23, v trgovini St. Černetič

* Čajanka! Ste že poskusili Čajne mesečnice Čajanka in Globus vanilijni sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

Iz Ljubljane
u— Knez Pavle na potu skozi Ljubljano. Včeraj popoldne se je pripeljal v Ljubljano s svojim spremstvom iz Beograda knez Pavle in nadaljeval takoj vožnjo proti Beogradu, kjer se udeležijo velikih lovov.

u— Revija slovenskih pevskih zborov se vrši v četrtek, na praznik, dne 6. t. m. pop. ob 3. uri v veliki dvorani hotela Union. Pri tej priliki nastopi 10 pevskih zborov, deloma iz Ljubljane, deloma pa tudi iz drugih krajev Slovenije. Brez dvoma bo najefektnjša točka celega koncerta Försterjeva kantata »Umrl je mož«, ki jo zapoje združeni moški zbori, pod vodstvom Zorka Prelovca. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— Kriza antične demokracije. V društvu »Soča« predava v soboto dne 6. januarja v restavraciji »Ljubljanski dvor« g. dr. Stojan Baljč o temi: »Kriza antične demokracije«. Predavatelj nam bo orisal nastanek, razvoj in propad stare demokracije, pojav, ki ga doživljamo tudi v naših dneh. K temu predavanju, ki bo zelo živahno in ob enem tudi zabavno vabimo še le »Sočane« ampak tudi prijatelje našega društva. Začetek ob 20.30. Vstop prost. Dobrodošli vsi.

u— Dobavitelj premoga se opozarjalo na razglas o ponovni odtalni licitaciji za dobavo premoga Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 120. z dne 30. decembra 1926

u— Udrženje gledaliških igralcev v Ljubljani priredi v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne v opernem gledališču javno predavanje z naslovom: »Naše gledališče pred katastrofo«. Ker pa organizacija želi, da bi se pri vseh svojih tožadnih ukrepih in dejanjih opirala na dobre in jasne nasvete in predloge je sklenila priključiti temu zborovanju še javno anketo, pri kateri naj bi po možnosti sodelovali vsi naši gledališki strokovnjaki, univ. profesorji, kritiki ozir. poročevalci. Tozadvena povabila je »Udrženje« že razposlalo. Na glavni dve vprašanji ki smo jih v omenjenih vabilih navedili, se vročijo odgovori do 13. t. m. Ti odgovori bodo v našem časopisu objavljeni, resolucija pa, ki se bo sestavila na podlagi odgovorov, bo po naših delegatih odpremljena na pristojno mesto v Beograd. Udrženje gled. igralcev je povabilo vse naše politične stranke kot ljudske zastopnice in glasnice narodove volje, ki skupni manifestaciji za našo kulturo. Vabljeni so tudi kar se samo po sebi razume tudi naša prosvetna društva.

u— Koncert pianistke Karmele Kosovlove, gojenke Mojstrske šole na glasbeni akademiji v Monakovem se vrši v ponedeljek, dne 10. januarja v Filharmonični dvorani in obsega skladbe petorice znamenitih komponistov. Kot prva točka je na programu Brahmovska »Balada op. 10.« Balada je v prvem delu močno razgibana, dramsko učinkovita, v drugem in tretjem delu preide v mirnejšo formo in konča z očičujočimi akordi. Regerjevi »Intermezzi« so polni kipeče sile. Nasprotje je Beethovnov »Rondo« nežen, enostaven in ljubeč Chopinova »Fantazija« je markantna skladba bojažljive strasti, ki ruje po človeku. Skrijabinova »Sonata v štirih stavkih« pa ima lirčno-ekstatičen značaj. Spored je izbran, za Ljubljano nov in bo tako izdela, da bo zenital vse poslušalce. Vstopnice se dōbe v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

u— Slovensko marionetno gledališče Atena priredi v nedeljo dne 7. januarja prvo predstavo v letošnji sezoni. Uprizorila se bo lutkova igra »Božično drevesce na nebu«, ki je prirejena po znani pripovedki F. M. Dostojevskega in se je izvajala prvič v marionetnem gledališču v Zagrebu. V nedeljo bosta kakor običajno dve predstavi in sicer popoldanska ob 15. uri, večerna pa ob 18. uri v mali dvorani Narodnega doma. Predprodaja vstopnic bo v nedeljo dopoldne od 10 do 12 istotam.

u— Sestanek društva »Treznosti« danes odpače. Zato pa naše članice in člani ostalih abstinentnih organizacij že danes opozarjamo na važnost sestanka prihodnjega sredo. Začelo se bo razpravljati o ljubljanskem kongresu jugoslovenskih abstinentov.

u— Odbornike ljubljanske »Edinosti« opozarjamo, da se vrši seja danes zvečer ob 8. v društvenem lokalu, Gajeva ulica 2. l. — Predsednik.

u— Šentjakobska knjiznica v Ljubljani, Stari trg 11, je izposodila decembra 1926 na 4018 strank 16.227 knjig, celo lamsko leto skupaj 45.316 strankam 176.745 knjig. Knjiznica posluje vsaj delavnik ob 3. dopoldne do pol 8. zvečer (ob sredo) tudi dopoldne od 10. do 12. ure) ter izposoja slovenske, srbohrvaške, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske, angleške esperantske knjige ter modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago tiskani imenični knjig, ki jih kupi, da si napiše številke doma.

u— Policijske prijave. Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni politični sledeči slučaj: 2 tatvine, 1 telesna poškodba, 1 pre-

Danes romantični doživljaji
KRALJEVSKA SVATBA
iz ruskih aristokratskih krogov. V glavni vlogi Norman Kerry, Oska Beregi in Greta Nissen.
Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
K no Ideal.

Reduta v cvetju
8. januarja 1927 v Unionu

stopek razgrajanja, 1 prestopek pijanosti, 2 prestopka pasjeja kontumaca, 6 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 nezgoda na cesti in 1 prestopek hoje po železnici. Aréaticlje so bile izvršene 4 in sicer: 1 radi nevarne grožnje, 1 radi tatvine, 1 radi protidržavnega govorenja in 1 radi pijanosti.

u— Nezgoda. Na novega leta dan se je v strugarnici na gorenjskem kolodvoru močno poškodoval ključavničar Andrej Zor, stanujoč na Aljaževi cesti 25 v Šiški. Pri delu mu je stoječemu na lestvi neudoma spodrsnilo in padel je 2 m globoko na tla. Pri padcu si je močno poškodoval desno nogo in dobil tudi notranje poškodbe. Pripeljali so ga v bolnico.

Plesna vaja
Starešinske org. S. J. U. S. Preporoda se vrši v sredo 5. t. m. ob 8. uri v dvorani arene Narodnega doma.

u— Zopet tatvina v šoli. V Ljubljani se je letošnjo zimo pojavil predrzen tat, ki se utihtoplja med poukom v šolska poslopja ter krađe dijakom sukne s hodnika Skrivnostni umovčile ima neverjetno srečo; kajti doslej je nakradel že nad 10 sukenj in plaščekov po šolah v mestu in na periferiji. V ponedeljek se je pojavil tudi v Vodmatu ter odnesel tamkaj iz šole Ladislava Švankovskemu 250 Din vredno suknjico.

u— Zahvala. Ženski mestni odbor »Jadranske Straže« se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli do lepega uspeha otroške predstave dne 1. decembra, ki je prinesla 3300 dinarjev čistega dobička. Predvsem gre zahvala gđ. Grosički, ki se je z vso poštrevnostjo posvetila naporom dela. režiserju Skrbinsku, gđ. Petkovi in Svetkovi ter dr. Karlinu in njegovemu orkestru. Mladini sami, ki je izvajala program, pa bodi najlepša zahvala krasen uspeh.

u— Za veliki ples v slovenskih nošah, ki ga priredi ženski mestni odbor »Jadranske Straže« dne 19. februarja, vlada že sedaj veliko zanimanje. Na odobrovo povabilo so se že prijavili udeleženci iz Črne gore, Srbije, Bosne, Dalmacije itd. Odzvali sta se tudi češka in ruska kolonija v Ljubljani.

u— Priznanje najinejšje sunke, čajno maslo in drugo se dobi v delikatesni Janje, sedaj samo Židovska ulica 1. 17

u— Vsakovrstna zaklana perutina vedno sveža jalcenje v delikatesni trgovini Verbič, Stritarjeva ulica. 20

u— Da se omogoči poset »Redute v cvetju« najširšim plastem sportnikov in prijateljev sportnega pokreta so prireditelji upoštevaj vsesplošno gospodarsko krizo, ter odredili, da za poset redute oblika ni predpisana, temveč zadostuje temna večerna oblika. 1619

Iz Maribora
u— Mariborsko uredništvo »Jutra« ima odšel med uradnimi urani ob 8.—12. in ob 15.—18. uri tel. št. 99. v Slovenski ulici pisarna dr. Reisman, stoe pa tel. 22 v Gre gorčičevi ulici, kamor se lahko interese obracajo tudi v večernih urah. Poročila, ki naj izidejo v »Jutru« že naslednji dan, se sprejemajo do 13. ure ker se odpošljejo s popoldanskim brzovlakom po kurirju V nujnih slučajih, popoldanske in večerne novice, pa se lahko prijavi na tel. št. 22 še v večernih urah do 19.30, eventuelno še pozneje če je dogodek svež in v interesu širše javnosti.

u— Akademiki in naša intelgencia. Vedno pogosteje slišimo tožiti o nezadovoljstvu slikih intelgencie z našim dijastvom, ki se čisto ravno radi tega odjujeje deajm stariše generacije. Posledice so skrajne za obo strani, v razvoju javnega dela na nastajajo nepotrebnost tvojca. Vse to bi lahko izostalo, če bi našli način stajnega »sebnega stika in spoznavanja z mladno, bodočimi voditelji naroda. To se nam je zdelo umestno povdariti na predvečer akademskega plesa, ki ga prirede mariborski akademiki lutri v sredo, dne 5. t. m. zvečer pod pokroviteljstvom gosp. soproge velikega župana dr. Pirkmaierja v Narodnem domu. Taki večeri bi morali biti časten rendez-vous vse nacijona) zavečane mešanske družbe, zlasti pa je poklicana intelgencia, da ta dan jošše akademsko mladino ter ji proži svojo prijateljsko roko. Ples pa ima tudi svoje »stajno nalogo, ker prejmejo eventualni člani dobiček revni visokolejci.

u— Gospodarsko in politično društvo za magdalenski okraj. Danes, sredo 5. januarja važna seja ob 20. uri v gostilni Friedau. Dostop imajo vsi člani. Za odbornike in zastupnike seja obvezna! — Odbor.

u— Osebnost vestj iz industrije. Po prevratu je bila ustanovljena v Mariboru Splošna stavbena družba, ki je po svojih program in obilježju obetala razvoj v donosno veleindustrijo in na ta način pritegnila tudi znatno domačega kapitala. Začeli so s stavbo mostov v Srbiji, ustanovili s velikimi investicijami tovarno vijakov na Temu pri Mariboru in pričeli s železnimi konstrukcijami, s katerimi so bili angažirani pri falski elektrarni. Vodstvo pa je bilo v rokah in-

ozemec, inozemski nemški ravnatelj in inženjerji so dobivali slajne plače. Objavljeno celo svoje pisarniške prostore na Aleksandrovi cesti, kamor se je preselil notar dr. Sorli. Družbin glavni ravnatelj inž. Miro Naeff se je zopet preselil v inozemstvo, inž. Busser bo šel za njim in tako vidimo, da ne nazadujemo samo slovenske industrije.

u— »Kozjakovo pogorje«. Mariborska podružnica Celjske posojilnice, d. d. Včeraj knjigo o naših planinah, »Kozjakovo pogorje« z vsemi podrobnimi informacijami za planince, domačine in tujece. Knjigo je spisal znani strokovnjak na tem polju g. Badjura.

u— Bančne izpremembe. V Mariboru imamo zadnja leta neprestane bančne izpremembe. Kakor smo že poročali, se je pravkar preselila v prostore Slavenske banke, prvotno Mariborske ekonomske banke, podružnica Celjske posojilnice, d. d. Včeraj pa je podružnica Ljubli kreditne banke prevzela poslovanje mariborske podružnice Trgovske banke. Nekaj uradništva bo Kreditna banka prevzela, nekaj pa jih bodo odpuščili.

u— Orgelski koncert v ponedeljek, dne 3. t. m. je imel vsestranski in najlepši uspeh. Velika kazinska dvorana je bila nabit polna. Vlada že splošno zanimanje za drugi koncert, ki bo v četrtek, dne 6. t. m. ob 4. dopoldne in ki vsebuje izpremenjen spored.

u— Akademski ples naj bo danes sestanek mariborske družbe, zlasti intelgencijnih krogov. Stevilno udeležbo so obljubili oficirski krogi. Društvo jugoslov. akademikov prikačuje v ogled dobrodelnega značaja plesa najizdatnejšo podporo javnosti. Častni damski komite najuglednejši dam se je poživovaino potrudila, da poteče prireditev čim prijateljeje. Akademski mladina se veseli svidenja z Mariborčani nočjo v Narodnem domu. 21

u— Viržinkari se pritožujejo, da v Mariboru že 14 dni ni dobili viržink. Veljub vsestranskim energičnim intervencijam pri glavni zalogi, viržink od nikoder ni. Najvnetejši viržinkari si jih morajo dobavljati z dežele, kjer so vsaj v tem pogledu začasno bolje upoštevani kot meščani. Viržinkarjem želimo, da bi zalogo vsaj to javno opozorilo.

u— Nalezljive bolezni. Pretečeni teden je bilo v mestu nalezljivih boleznih: tigar 9, škrlatinka 7, davica 8, ospice 1, šen 1.

Iz Celja
u— Plenarna seja celjskega občinskega sveta. Vest, da namerava župan celjskega avtonomnega mesta sklicati plenarno sejo na petek, dne 7. t. m. se je porodila zopet samo v brlitoj glavi celjskega poročevalca »Slovenca«. Ali ga je pa kdo tako temeljito potegnil, kakor tisti najeti voluh, ki mu je poročal o nekem tajnem sestanku v Celjskem domu, ki ga sploh ni bilo, a je ta gospod na to odkrile tako silno poneso. Ugotovitev, da celjska opozicija s Klubom delovne večine nima nobenega skupnega delovnega programa, je dragocena in točna predvsem za oni del opozicije, ki je bil izvoljen na nemško-klerikalni listi, za radikalni občinski klub pa od onega časa naprej, odkar se je iznevil nacionalnemu in gospodarskemu programu Narodnega bloka. Saj je vsemu celjskemu meščanstvu znano, da opozicija v celjskem občinskem svetu sploh nima in ne zasleduje nobenega drugega programa, kakor da bi osemogolila vsako tuzno in koristno gospodarsko ter narodno-kulturno delo na celjskem mestnem magistratu. Sodbo o tem z mirno vestjo prepustimo celjskim voličem.

u— Tajništvo srezkega gremijs trgovcev v Celju posluje od 1. t. m. v lastnih pisarniških prostorih v palači Jadransko-podunavske banke.

u— Poverjeništvu Vodnikove družbe v Celju naznanja občinstvo v Celju in celjski okolici, da sprejema člane in ustanovnike. Še tokom meseca januarja. Kdor namerava pristopiti k Vodnikovi družbi, se proš, da zaradi večjega pregleda stori to nemudoma. Člani in ustanovniki se sprejemajo vsak dan ob navadnih urah v Tujsko-prometni pisarni (poslopje Prve hrv. štedionice) v Kolenčevi ulici. Stevilno doslej prijaviteljnih članov bo kmalu doseglo že številno lamskih članov. Poverjeništvu je sprejelo še večjo zalogo knjig za nove člane, ki pa bo kmalu pošla. Zanimanje za Vodnikovo družbo je tist vsemi šloji in stanovni izredno veliko.

u— Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju ima svoj redni občni zbor 10. januarja ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma po običajnem sporedu. Prijatelje uboge mladine vlijudno vabi odbor.

u— Srečno in veselo novo leto je voščil naš novi finančni minister vsem vpokojencem s tem, da je v svojem ekspoziju postavil zahtevo po redukciji penzij. Najbolje bo pač, da začne pri kronskih penzionistih, ker se tem itak ne izplača hoditi po penziji, ki je samo za en dan življenja. Ti radi-kali pač znajo sukati svoje ljudi. Pa vsaj ni čuda, ko pa nekateri ljudje tako iščijo v

Iz življenja in sveta

Sinagoga, v kateri je zboroval Kristus

Ze dolga desetletja se trudijo arheologi, da bi odkrili tajne Palestine za Kristovega časa. Neštete ekspedicije romajo v sveto deželo, vsi močnejši narodi so zastopani v raziskovalnih komisijah in delavci in učenjaki tekmujejo med seboj, da bi izkopali na dan skrivnosti, o katerih molči zgodovina.

Velike važnosti so v zadnjih časih posebno raziskovalna dela v Kapernaumu. Ze nad tisoč let iščejo učeni kraj, kjer je stalo to svetopisemsko mesto. Do pred kratkim si ni bil nihče na jasnem o njegovi geografski legi. Jezus se je zatekel v Kapernaum, ko so ga pregnali iz Nazareta. Sedaj so si učenjaki vsaj v dveh točkah na jasnem. Izsledili so kraj Minjeh, ki leži na zapadnem bregu Galilejskega jezera. V Minjehu je še danes videti razvaline, ki se razprostirajo pol milje v dolžino in četrtil milje v širino. Tu je moral stati biblični Kapernaum. V drugem kraju Tell-Humu, pa je našel arheolog doktor Orfah, predsednik Palestinskega društva, ostanke poslopja, ki je bilo zgrajeno v prvem stoletju po Kristusu v rimsko-korintskem slogu. In to poslopje so sedaj proglasili za tempelj, v katerem je učil Kristus. Kakor kažejo razvaline, je bila zgrajena brzkone razdejana po potresu. Tempelj je bil sezidan iz apnenca, bil je 75 čevljev dolg in 54 čevljev širok. Od zunanaj je obdajalo masivno zidovje. Na južni strani, ki je obrnjena proti jezeru, so bila tri vrata za izhod.

Ostanki zgradbe so v marsičem ponužni in dragoceni. Stebri se sicer niso ohranili, toda glave nekdanjih stebrov, ki so se ohranile do danes pričajo, da jih je izvršila umetniška roka. Našli so tudi več kamnov z reliefi in starinskimi napismi.

Učenjaki sodijo, da je kamenje ostalo tam, kjer je bilo za Kristovega časa in sedaj skušajo sinagogo obnoviti. Na ta način bo romarjem, ki obiskujejo sveto deželo, dana priložnost, da se bodo ustavljali tudi v restavriranem hramu, o katerem je verjetno, da je v njem učil naš Izveličar.

Papež proti ženski modi

Sveti Oče v Rimu daje svojim dušnim pastirjem širom sveta vzgled, ki čestokrat nimajo nobene zveze s cerkvenimi opravili. Da je izšel dekret, ki prepoveduje vstop dekoliranim ženskam v vaticansko cerkev in v papeževo bližino, je splošno znano. Škofje nadaljuje boj proti ženski modi individualno v smislu papeževih direktiv. Medtem pa se je razvedelo, da neakcija sedanjega papeža, markiza Ratti, katero je poročil z nekim rimskim aristokratom sam sveti Oče, prav malo upošteva in cenil navodila svojega svetega strica. Na poročnem potovanju v Barceloni so namreč videli pobožno damo v tako kratkih krilih, da se je svet splošno skandaliziral nad njenimi vidnimi koleni.

Sedaj pa čitamo, da je dal papež novo pobudo za preganjanje ženske mode. Poslal je kölnskemu škofu pismo, v katerem obravnava pregrešno in pohujšljivo modo sodobnega damskega sveta. Današnje ženske, pravi papež, so popolnoma pozabile na svrhu svoje obleke. Ne ozirajo se na pravilo, da ima obleka namen služiti pokrivanju telesa. Zdi se jim marveč potrebno, da s pomanjkljivimi oblačili ponižujejo sramožljivost, to duhtečo rožo v vrtu krščanske nedolžnosti. Ženske, pravi oznanilo, naravnost propagirajo surovost, mesto da bi jo ublaževale in pobijale.

V nadaljnjih vrstah se papež obrača zoper sodobno modo z vso svojo apostolsko avtoriteto in priporoča škofom in njihovim namestnikom župnikom in kaplanom, naj se z močno roko vržejo na izrodke peklenke nemorale, da bodo zveličani sami, poleg njih pa tudi ovce, katere jim je poklic zaupal v varstvo.

Verjetno je, da se bodo služabniki papeža in cerkve lotili tega dela sedaj z

vso gorečnostjo. Dvomljivo pa je, kakšni bodo rezultati. Reforma človekove zunanosti namreč še ni istovetna z njegovim moralnim prepovedom.

Neustrašen plavec

je Parizan Zwahlen, ki je na sveti dan preplaval ledenomrzlo Seino z desnega na levi breg in si priboril božični pokal (Coupe de Noel).

Turisti pod plazovi

O strašni nesreči, ki je doletela skupino planincev pod Arlbergom na Tirolskem, javljajo še nastopne podrobnosti.

Angleški in nemški turisti, ki so izleteli na zasnežene planine, so postali žrtev treh lavin, ki so se ob istem času utrgale v gorah in drvele v dolino. Plazovi so drveli v širini 700 m in so odnesli vse, kar jim je prišlo na pot. Nesreča je hotela, da so bili turisti, ki so postali žrtev katastrofe, baš na nekem ključu, ko so pridrvili plazovi in jih odnesli s seboj. Kljub napornim poskusom, da bi se ponorenci rešili in ohranili pri življenju, so rešili samo dva: Angležinjo miss Mary Woodwardo in brata nemškega diplomatskega uradnika Lehra iz Hamburga.

Miss Woodwardova je ležala že pol ure zatrapana pod snegom. Ko so jo izvlekli na prosto, je še jedva dihala. Le še malo del naj bi trajala dela za njeno rešitev, pa bi bila poginila pod plazom, ker bi se bila zadušila. Na vprašanja, če se je kaj zavedala, ko je bila zasuta pod plazom, je dejala, da se ne spominja ničesar. Prenesli so jo v bolnišnico.

Drugi turist, ki je v tej strašni nesreči otel življenje, je Berlinčan doktor Herbert Lehr. Njega je plaz zasul tako, da mu je molela glava iz snega. Poškodovan ni bil, a doživljal je vpliv

val nanj tako strašno, da je dobil živčni šok, od katerega si ne bo zlahka opomogel. Tudi on nima konkretne predstave o poteku katastrofe. Prišel je k zavesti šele po nesreči.

Mrtvi so obležali pod snegom: Maurice Rackham, Henry Maude, Arhibald Allan-Hopper, Miss Cicely Foster — vsi iz Londona — ter vladni svetnik Lehr iz Berlina. Pod snegom se je zadušil tudi gorski vodnik skupine Arnold Strolz iz Lecha. Vse te so že izkopali. Doslej niso mogli dobiti še dveh: Charlesa Stockerja in Hughesa Morgana. Oba sta iz Londona.

Nesreča je napravila globok vtis v Avstriji, še večjega pa v Londonu. Vsi angleški turisti so namreč bili v angleškem javnem življenju dobro znane osebnosti, večinoma izborni sportniki. Odšli so iz Londona pred prazniki s skupino izletnikov, ki je štela štirideset duš.

Senzacionalen roparski umor na Dunaju

Na Silvestrovo je bil izvršen na Dunaju senzacionalen roparski umor, ki do današnjega dne še ni docela pojasnjen. Umorjena je bila 72 letna mlekarica Marija Lustig, prodajalka mleka, kave in sličnih okrepčil v Lichtensteingasse. Zločin se je odigral v tako misterioznih okoliščinah, da tvori še danes osrednjo kriminalno točko zanimanja dunajskega občinstva.

Marija Lustig je bila izredno zgovorna in pedantno natančna ženska. Mlekarica, katero je vodila, ni bila njena last. Kljub visoki starosti pa je izvrševala svojo službo vzorno in redno. Bila je zelo duhapisotna, živahna in za leta, ki jih je nosila na svojem križu, tudi izredno krepka starka. V svojem okolišju je bila zelo popularna in priljubljena.

Na novega leta dan je šel ob dveh zjutraj mimo mlekarne nastavljenec zavoda za straženje, ki mu je bilo poverjeno nadzorstvo nad Lichtensteino vo ulico. V svoje veliko presenečenje je opazil, da gori v prodajalni luč. A ker je vedel, da odhaja mlekarica iz trgovine navadno že ob sedmih, najpozneje pa ob pol devetih večer, se mu je zdela svetloba v mlekarni sumljiva. Požuril je svoje korake in je zadevo naznanil revirnemu nadzorniku na policiji.

Ta je poslal najprej nekoga na dom Lustigove. Šele ko je prišel sel nazaj s sporočilom, da starke ni bilo domov prosto noč, so šli po ključavničarja. Odprl je z vetrihom železna vrata. Vstopivšim se je nutil strašen prizor. Lustigova je ležala na tleh zmrcvarjena in razmesarjena. Na obrazu, čelu in vratu je imela globoke rane; bilo je izven dvoma, da jo je nekdo umoril.

Na mesto zločina je takoj prispela

Danes ob: 3-5 7. in 9.

Največji francoski film letošnje sezone, monumentalno filmsko delo

Carmen

film posnet po operi in znani noveli pisatelja Prosper Mériméca, je napravljen na licu mesta v Španiji. Krasi naravni posnetki v Andaluziji, Kastiliji, Tarifi, Malagi in v drugih krajih Španije. — Deset in desetisoč sodelujočih, domačinov iz Španije.

V glavni vlogi slavna lepota ciganskega rodu:

Raquel Meller

iz njenih čarobnih oči žari ljubezenski svoje žrtve kot opojna pijača zvrabi v kratko življenje, dokler jih ne izroči smrti.

Znamenite bikoborbe v Seville. — Težki boji tihotapev v divjih gorah. — Gostilna tihotapev. — Šotori in pomočni pohodni tihotapev. Štirikrat na smrt obsojen. — Ponočni beg pred vislicami. — Ciganska kri... — Ples, zabave, razkošje, solnce...

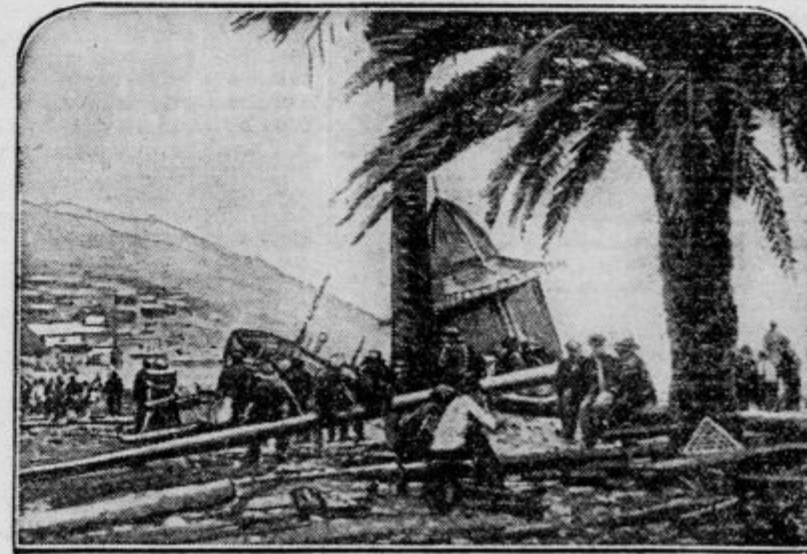
Monumentalno! Napeto! Umetniško! Dramatično!

Oba dela. 12 dejanj, v enem vsposredu!

Dveurni predstavi ob: 3., 5., 7. in 9.

Vkljub ogromnim nabavnim stroškom cene nezvišane. — Pri vseh predstavah svira pomnoženi orkester.

Elitni Kino Matica

Ciklon na otoku Madeiri

V praznikih je razsajal na otoku Madeiri silen tornado, ki je močno poškodoval mesto Funchal. Naša slika kaže glavno promenado v Funchalu po katastrofi. Na njej se vidijo ostanki porušenega kioska in razdejana ladja. Škoda je cenjena na 25 milijonov frankov (56 milijonov Din).

kriminalna komisija. Imela je zelo težko delo. Za storilcem je manjkala vsaka sled — celo odtisi prstov so bili neporabni. Ko je daktiloskopija odpovedala, je prišel eden izmed kriminalnih uradnikov na misel, da bi bilo dobro pregledati sezname odjemalcev, ki so prihajali k starki po mleko. Vse odjemalce so policijski agenti obiskali na njihovem domu. Med njimi so našli v seznamu tudi 28 letno služkinjo Karolino Kudischevo, rodno iz Černovic v Bukovini. Ze ko je stopil detektiv v njeno sobico, je opazil, da skriva Kudischeva roko za predpasnik. Na vprašanje, kaj pomeni ta gesta, je nagovorjenka molčala. Agent je nato preiskal žensko in našel na rokah služkinje nad dvajset globokih prask, v kovčegih in predalih stanovanja pa večjo vsoto denarja, s krvjo oškropljeno obleko in slično. Vse je kazalo, da je policija na dobrem sledu. Ko je bila Kudischeva pozvana na policijski komisariat, je šla kakor da je nedolžna. Pri zaslišanju je trdovratno tajila, da bi bila izvršilka zločina. Dokazati pa ni mogla alibija in ker so najdeni predmeti govorili zoper njo, je bila pridržana v zaporu. Policija ne dvomi, da je ona storilka.

Kudischeva je umorila svojo žrtev z vrčkom za pivo. Po umoru je starko ropala in izginila v noč. Da bi svoj čin

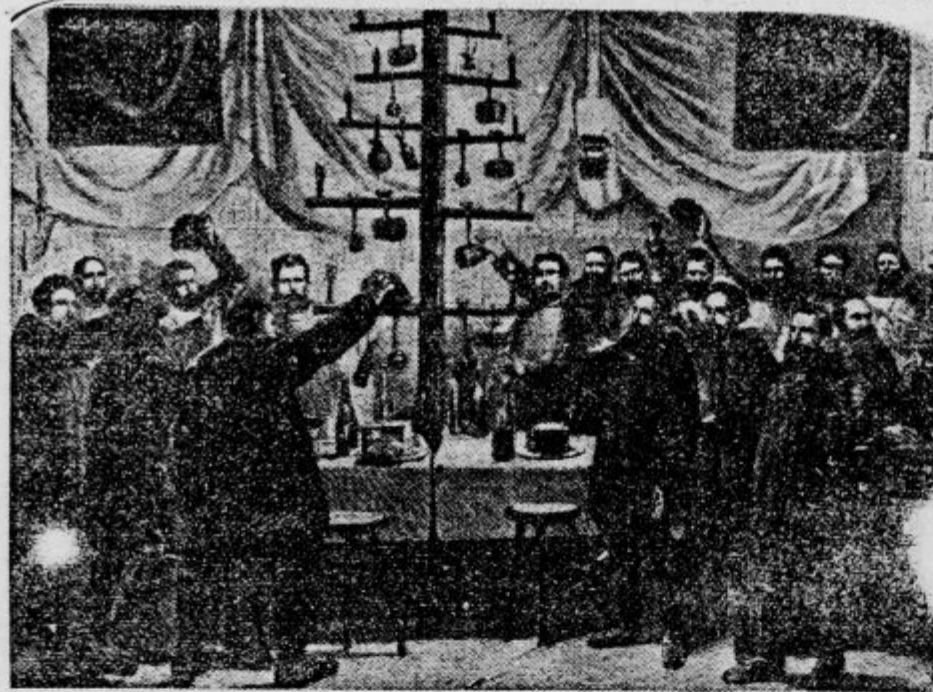
lažje prikrila, je šla na ples, toda plesala je z okrvavljenimi rokavicami, kar je med plesalci vzbudilo splošno pozornost. Njeno življenje je zelo zamotano. Rodom iz Černovic, se je l. 1915., za časa ruske invazije v Bukovini, priključila na Dunaj, služila za dekle pri raznih družinah, prodajala telesno ljubezen zdravnikom, inženjerjem in trgovcem ter slednjič končala svojo burno kariero z roparskim umorom na Silvestrov večer starega leta.

Kraški kamen na grobu italijanske kraljice

V pondeljek so bili zemeljski ostanki italijanske kraljice Margherite položeni v novo grobnico v Pantheonu. Nova grobnica kraljice je pod grobnico kralja Umbertoa, njenega soproga ter ima vzdignjen kamen iz nabrežinskih kamenolomov. Včeraj na dan prve obletnice smrti kraljice Margherite se je ob osmih zjutraj vršila v Pantheonu tiha maša zadržnica, ki jo je daroval dvorni kaplan. Maši je prisostvoval kraljevski par s princezinjama Ivano in Marijo. Kasneje se je istotam vršila slovesna maša zadržnica, katere so se udeležili vsi člani vlade. Prisotni so bili tudi senator Tittoni s člani predsedništva senata, on. Casertano, ki je vodil deputacijo poslanske zbornice ter mnogi drugi vojaški in civilni dostojanstveniki.

Samomor radi ostrizene glave

Med zapoznele zarjavele devičice, ki so se šele na koncu priključile modnim zahtevam časa, je zašla pred par tedni tudi 45 letna Angležinja Miss Ema Galloway. Na pikanje in zbadanje okolice, ki jo je opominjala, naj si vendar ostrizne lase, da ne bo smešna in zaostala po nazorih in dejanjih, je odgovorila s tem, da je šla k brivcu in žrtvovala svoje dolge lase sodobni modi. Ko se je vrnila ostrizena v družbo, je bila sprejeta v krogu tovarišic z nepopisno radostjo. Toda ta radost ji je popolnoma zagrenila življenje, ko je začela razmišljati na samem o svoji žrtvi. Lotilo se jo je globoko kesanje, ki se je stopnjevalo od dneva do dneva ter se končno izpremenilo v obup. V tem obupu nad storjenim činom si je Gallowayeva poiskala vrv in se obesila. Pravijo pa, da bi bila brez duševnih muk prebolela svoje dejanje, če bi bila nekoliko mlajša...

Božič v polarnih krajih

Po sliki Weyprechta, raziskovalca polarnih krajev, ki jo je izvršil na ekspediciji l. 1872/74.

Jernej Jereb:

Živela vojna!

Sredi avgusta, proti koncu dni, ki sem bil nanje obsojen, so mi toliko zapuili, da so me zapirali samega v veliko šolsko sobo kaznilnice štiri velika okna so spuščala valove svetlobe po klopih in po stenah, na katerih je visela poleg drugih tudi slika «Usmiljenega Samaritana», ki je vselej priklenila moje oko.

Na dvorišču so se oglašale kokoši; vsak dan opoldne jih je krmila ženska, ki se je pogovarjala z njimi. Na nasprotni strani so bila okna sodišča; po hodnikih so z naglimi koraki hodili ljudje v črnih togah; vrata so se odpirala in zapirala.

Brskal sem po knjižnici, ki je štela več ko štiri sto zvezkov v italijanskem jeziku dvajset nemških in deset slovenskih, med temi tri nepopolne zvezke «Slovenskih Goffin». Med italijanskimi knjigami jih je bilo sorazmerno mnogo o Italiji o njeni zgodovini in njenem osvobojenju. Kaznjenci so vpraševali po romanjih, najraje so brali napete dogodivščine; od Julesa Verna do Salgarja, ki je moderen in zanič, ker prerad pozabi, da ima njegov junak le še sedem strelcev, ko se reši na divji otok.

a jih izstrelji dvanajst.

Med temi knjigami sem našel tudi pisateljico Matildo Serao. Pisateljica ni slaba, vsaj tako slaba ne, da v danih razmerah ne bi mogla postati priznana in poleg tega petična. O nji govore da je zaradi dobička premenila sižeje, ki so jo zanimali, iz ubogih družin in smradnih predmestnih ulic se je preselila v bogate dvorce med plemenite gospe in je postala umetniško nezanimiva. Pač pa je posetila razne dvorce; te posete so ji zagrenili satirični listi s svojimi satirami in glasmi na njeno debelost, ki je postala v literarnih krogih že pregovor.

Matilde Serao nikoli nisem bliže poznal, ampak le po črticah znana, česar mi danes ni žal. Ko sem v jetnišnici zagledal njeno knjigo, sem ostrmel. Takrat sem jo namreč še molče čislal, kakor vse, česar bliže ne poznam.

«Živela vojna!»
Njena knjiga je namreč imela ta naslov. Jaz knjige nisem bral, tudi tedaj ne. Videl sem, da ji je založnik posvetil vso skrb; lep tisk in lep papir; tudi honorar morda ni bil majhen. Mogoče je, da je bila med vojno knjiga potrebna in da vsebuje stvari, ki ne škodijo njeni časti in so le izliv njenega narodnega čustvovanja. Morda, toda sodim

jo vendarle, zaradi naslova jo sodim! Živela vojna!

Tisti hip sem pomislil na roman Berthe Suttnerjeve: «Doli orožje!» To mi je umljivo. To je žensko! Dve nasprotnici in vendarle obe ženski!

Zakaj v tem primeru vendar ne gre za vprašanje, ali je vojna tega ali onega krivična ali pravična, ali je napadalna, ali je samoobramba, ali je vojna za osvobojenje ali pa podjarmljenje. Tu gre samo za vojno kot tako, ki jo delajo moški, valeč krivdo drug na drugega; za to, da ubijajo in požigajo, širijo bezdravni bolezen, brzda z dejanjem in bežijo razvalin in uničenja na svoja pleča ter ječijo desetletja, da popravijo, kar so zagrešili.

Delo ženske je drugačno, ker je njeno čustvovanje drugačno, ali bi vsaj moralo biti drugačno. Ona zavezuje rane, zdravi bolezen, brzda z dejanjem in besedo razdivjano strast, ki uhaia preko robov. Njena misija je mir, poklic moža je boj. To sta dva skrajna konca, ki se izpopolnjujeta.

Živela vojna!
Tu pa vidite žensko ki je sama planila preko roba in vpije po krvi, po boleznih in požaru. In ta ženska je pisateljica, ki tolmači čustva svojih sester po spolu?

«Die Weiber werden zu Hyänen!»
Se en tak primer imamo. Alice Schalekova, ki je hodila kot poročevalka židovskih listov po soški fronti in ji je bilo žal, da ni vsak dan ofenzive. Nakučuje je hotelo, da je tudi ta ženska brez ženske nature debela kakor Matilda Serao. Morda je obe zredila vojna, in če je to res, je njen klic po vojni še najlažje razumljiv.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

Vprašanje mariborskih avtobusov

Maribor, koncem decembra. Poleti je mariborska občina sklenila uvesti v mestu in v okolici avtomobilski promet. Naročila je za začetek tri avtobuse. Konkurenca dobaviteljev je bila velika. Glavna bitka se je bila med avstrijskimi tvrdkami in francosko veletovarno Renault, ki je končno navzlic vsem intrigam (mestni občini se je celo zgodilo, da za francoske avtobuse ne bo dobila koncesije) naročilo dobila. Dobava se je vsled strajka v tovarni (ki zaposluje nad 30.000 delavcev) in vsled ogromne zaposlenosti podjetja zakasnila, a končno so avtobusi drugi za drugim pri prispeli.

Istovrstno pa se je tudi pričela nova kampanja proti francoskim izdelkom. Kmalu se je razmislilo (in tudi listi so to zabeležili), da so se novi avtobusi že takoj od začetka potrti. Res se je pripetila avtobusom cela vrsta povsem nerazumljivih nesgod. Tako je prvi avtobus imel defekt v prestavi, očitna posledica nepravilnega ravnanja z novo, še manj znano mehaniko francoskega izdelka. Tovarna je poslala svojega mehanikarja, ki je poškodbo popravil in ostal še nekaj dni v Mariboru, da tam instruirata mestne soferje — ki pa niso prišli blizu. Drugi in tretji avtobus sta bila najprej od posebne komisije in še povabljenih gostov preizkušena v Ljubljani in okolici. Preizkušnja se je izvršila ob nesili, ravnotako je potekala vožnja iz Ljubljane v Maribor in vožnja Maribor-Dravograd s soferji, ki francoske avtobusove poznajo, brezhibno. Avtobusa sta bila v resu izročena mestni občini. Potem se je na manjšem vozi zopet pokvarilo malo kolesce med dinamom in motorjem. Ljubljanski strojni strokovnjak, ki je kolesce nadomestil je izjavil, da mu je poškodba zagotvetna, ker je bilo kolesce iz brezhibnega prvotnega materiala.

Od vsega početka so, kakor rečeno, opazili proti francoskim vozovom v gotovih krogih, ki menijo še danes, da pride vse dobro iz Avstrije, čudna sverzija, ki vsako začetniško pogroško, vsak nedostatek mariborskega avtoprometa hoče natovortiti — francoski firmi in njenemu izdelku, mesto organizacijskim, upravnim in strokovnim odnosom osebnim pomankljivostim. Tako občina še ni dospela, da bi postavila dobro urejeno centralno garažo in prvi avtobus je dolgo časa stal kar na dvojnišni plinarni, izločen vsem vremenskim neugodam. Uveljavljalo se je neko nezaupanje proti novi marki in kar je pri francoskem vozu drugače, kakor pri avstrijskem ali laškem, je bilo mnogim ljudem še slabše. Z novimi vozovi se je že od vsega početka vozilo z brzino nad 50 km. a vsak avtomobilist ve, da je treba prvih 500 km voziti s skrajno zmernostjo, malo se je pazilo na posebnosti francoske prestave, na težkosti zimskega vremena in vozovi so bili prepuščeni prometu brez stalnega in vsespešnega nadzorstva. Vse to pa je porabila gotova klika, da širi neugodno vesti o izdelku francoske firme, ki je ena prvih in največjih v Evropi ter da pri merodajnih krogih občine in v javnosti pripravljata teren — za mnogo dražji nemški osonov avstrijski fabrikat, ker bo mestna občina predvidoma nabavila še celo vrsto novih avtobusov.

Seveda tvrdka «Renault» lahko z nasmehom gre preko teh intrig. Ona ni dobavila svojih avtobusov samo za Maribor, preko 200.000 njenih avtobusov vozi po celim svetu. Ravnokar je mesto Pariz naročilo pri tvrdki novih 800 omnilusov, velika danska avtodružba zamenjuje nemške Bussing vozove za Renaultove, mesto Praga jih je poleg domačih čeških naročila, Sofija jih ima za mesto in okolico 32. Beograd jih za svojo kaldrmo dobi 30. v prometu jih ima tudi Novi Sad. In kar morda vojšted govoricam, da so emariborski avtobusi vsi polomljeni, ni najmanj važno: ravnoisti mariborski avtobusi vzdržujejo pravi promet na predvidenih progah! Avtomobili znamke «Renault» kakor tudi drugih francoskih znamk se glede kvalitete seveda ne ustrašijo nobene avstrijske ali nemške konkurence. Najboljši dokaz je v tem, da se njih število pri nas stalno veča, kar ni čudno, saj je Francija prva na kontinentu kar se tiče avtomobilske industrije. Reči so sme: čim slabše bodo pri nas ceste, tem več bo po njih teklo Renaultov in drugih francoskih vozov, ki v vse nemške od. avstrijske konkurence, ki se hvali s svojo kvaliteto, a ne more preprečiti, da jo toľče francoski izdelki navzlic ogromnim zaščitnim carinam v njeni lastni domovini, tega ne bo preprečila.

Dopisi

VIČ. Dne 6. t. m. gostujejo na Viču v Sokolskem domu Sentjakobčani z Boussonov tridejansko burko »Kontrolor spalnih vozov«. Izra, ki je dosegla na Sentjakobskem odru izreden uspeh, je polna situacijske komike ter nudi obilo smeha in zabave. Kdor se hoče res dobro zabavati, naj pogeti to predstavo.

STUDENEC-IG. V četrtek, 6. t. m. gostuje v Sokolskem domu kulturno-prosvetni odsek Narodno-strokovne zveze Vič-Glince-Rožna dolina ob 15. uri z dramo »Golgotar«. Ker to lepo dramatično delo še ni bilo predvajano na našem odru, pričakujemo, da si vsakdo čim prej preskrbi vstopnico.

ZALOG PRI LJUBLJANI. Silvestrov večer »Čitalnice« je v novi dvorani g. Požarja potekel nad vse pričakovanje izborna. Prostorno dvorano in stranske prostore so zasedli zavedni člani do zadnjega kotička, mnogi so morali oditi, ker niso dobili prostora. Vidi se, kako priljubljena je Čitalnica v naših vrstah. Spored pa je tudi nudil obilo zabave. Splošno pohvalo sta žela orkester in pevski zbor pod vodstvom učitelja Ceruta. Zbor je nastopil sigurno in so bile pesmi dobro naštudirane. Zelimo le, da bi ostali pevci vztrajali ter nas razveselili še večkrat s tako ubranim petjem kot sedaj. Orkester pa bo treba nanovo urediti. Naši najboljši igralci so nam podali »Kapetanovo ljubezen« z znano spretnostjo. G. Štemberger je nato žel s svojim zaloskim kompletom frenetičen aplavz. Pod njegovim vodstvom smo v ileli o polnoči alegorijo, ki nam je predočila dobrote in strahote minulega leta, nato pa se je prikazalo novo leto. Vse je izborno ugajalo. Nato je prišla

tudi mladina s plesom na svoj račun. Brez najmanjšega incidenta se je izvršeno uspeli večer končal Upamo, da bodo tudi v novem letu vsi odseki tako vztrajno delovali kot so započeli sedaj.

VRHNIKA. Kr. org. SDS želi vsem članom in prijateljem strojno novo leto, prošee jih, naj vsaki stroji svojo narodno in strankarsko dolžnost ter pridobiva člane in somišljenike, da bo tudi pri nas nastop pri oblastnih volitvah časten. Na delo, pod geslom: Enakost, svoboda, bratstvo! Odbor.

GORENJI LOGATEC. Dramska sekcija napr. akad. društva »Jadrani« gostuje dne 6. januarja v Sokolskem domu v Gornjem Logatcu s Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Gostovala je s to farso po vseh večjih krajih Slovenije in doseglja povsod velike uspehe. Jadranaši so gornjelogaški publiki še dobro v spominu in upamo, da tudi to pot napolnijo dvorano do zadnjega kotička.

JESENICE. Jeseniška podružnica Jugoslovske Maticice je nabrala v preteklem letu 2290 Din članarine (stroški že odšteti). »Dinarski dan« pa je vrgel 1051.50 Din. Obenem se je prodalo 50 koledarjev in nekaj drugih knjig.

BRDO. Malokomu je znana ta mala vasica nad Vičem, obstoječa iz 18. lish. Pa vendar se tudi pri nas opaža kulturno delovanje. Pred letom smo ustanovili pevsko društvo »Slovani«, kumalu nato pa še tamburaški odsek, ki je pod vodstvom pevovodje g. Cirila Kumarja dosegel v kratkem času prav lepe uspehe. Svoj napredek je pokazalo društvo zlasti na Silvestrovo v gosilnici g. Margona. Prireditve se je udeležilo tudi več gospodov iz mesta. Postrežba je bila izborna in se ima društvo »Slovani« mnogo zahvaliti tudi gosilničarju, da je doseglo zaželjen gnutni uspeh. Tamburaški odsek ima sedaj nekaj prav lepih komadov po zelo nizki ceni na prodaj.

SV. MARJETA NA DRAVSKEM POLJU. Krajevna organizacija SDS v Sv. Marjeti na Dravskem polju je imela dne 2. januarja svoj redni mesečni članski sestanek. Govorila sta ob polnoštevni navzočnosti somišljenikov kandidati za oblastno skupščino g. Josko Finžgar in g. Meindaš Ivan. Oba sta se udeležila politične šole, koje sad se je žel na današnjem sestanku. Navzoči so pazljivo sledili izvajanjem in odobrvali poročila predavateljev.

Sokol

Sokolsko društvo Ljubljana II. vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 16. januarja ob 9. dopoldne na realni z običajnim dnevnim redom; v slučaju nesklepčnosti bo občni zbor eno uro pozneje ob vsaki udeležbi članstva. — Istopanek v torek, dne 11. t. m. ob 8. članski sestanku v srhu sestrave kandidatne liste odbornikov za prihajajo poslovno dobo. Vsi bratje in sestre naj se obnega zbora kakor tudi članskega sestanka zanesljivo udeležijo. Navzočnost vsakega posameznega je dolžnost! Zdravo!

Šah

Mednarodni šahovski turnir v Monakovem. Zadnja važnejša šahovska prireditve preteklega leta je bil mednarodni turnir v Monakovem, ki je končal 30. decembra. Zmagal je poljski vrvak Przepiorka, ki je že na turnirju v Meranu dosegel krasne uspehe in se navzlic afirmiral kot izbrani kombinator in posebno dober mojster v končnih V Monakovem je porazil med drugimi Spielmann in Simlscha in dosegel remis z Bogoljubovom, ki se je moral zadovoljiti z drugo nagrado. Turnir je končal s sledečim izidom (dosegljivih 5 točk): Przepiorka 4 in pol, Bogoljubov 3 in pol, Spielmann 3, Simlsch 2 in pol, Gebhard 1, Schmitt pol točke.

Šahovski dom v Haagu. V nedeljo je bil v Haagu na Nizozemskem svečano odprt šahovski dom Nizozemskega šahovskega saveza, v katerem bo imel svoje prostore in redne seje tudi Mednarodni šahovski savez (Fide). V poslopiju bo nameščen tudi najjačji nizozemski šahovski klub »Discendo discimus«. Tudi Jugoslovenski šahovski savez je bil očitno povabljen k slovesni otvoritvi. Ker pa ni mogel poslati svojega zastopnika, je poslal v Haag brozjavno čestitko. Z otvoritvijo šahovskega doma v Haagu je spojenih več šahovskih prireditev, med drugimi match med Aljechinom in nizozemskim vrvakom Euwejem dne 6. t. m. ter velika simultanska produkcija Retija dne 11. t. m. Zgradbo šahovskega doma sta omogočila v prvi vrsti z znatno podporo nizozemska vlada in haaska občina.

Izjava

Podpisani izjavljam, da nisem več plačnik za dolgove, ki bi jih napravila moja žena Franja Zabajk, stanujoča na Poljanski cesti 60 v Ljubljani. 19

JANKO ZABJAK
državni mojster pekar. Karlovac.

Za oblastne volitve

ki se vršijo
23. januarja 1927
potrebujete:
Zakon o oblastni in sreski samoupravi.
Stane s poštnino vred Din 7.—. Naroča se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 54 (nasproti glavne pošte).

Naši onstran granic

Sodna pravica v Italiji

Pravica je v tistih državah, v katerih si ena stranka pridobi vso oblast nad drugimi in jih hoče izrzuvti s silo, zelo na slabem glasu.

V Italiji je bil v dobi liberalizma tisk popolnoma svoboden in se je smelo govoriti o vladi, strankah in državi skoraj vse, celo kralja ni čulval zakon v tem oziru; če se je čutil užaljenega, je moral tožiti sam.

Danes je drugače. Vsaka beseda, ki pada na račun fašistov ali na račun njih vodje, je strogo kaznovana. Danes opazujemo, da govore ljudje med seboj o fašizmu in Mussoliniju, a se boje imenovati ti dve besedi.

Vendar pa stopi tu nekaj drugega na dan. Italijanska justica postopa v raznih slučajih zelo čudno. Obsojeni so ljudje, ki se ne zavedajo, da so kdaj katero besedo rekli. Naj navedemo en slučaj.

Sredi nekaj dnevi je bil pred goriskim sodiščem Ciril Hojak iz Čepovana. Ovačil ga je znani Sulijog — o njem smo že mnogo poročali in je med našimi poturicami eden najgrših značajev — da se je imenovali izrazil o Mussoliniju, da na pravi nekaj nečednega nauj in da je pri tem rabil seveda čisto domač hribovski izraz, ki ga ni mogoče zapisati.

Razprava bi se imela vsrtiti nedavno, a je bila na predlog branitelja odložena, ker ni bilo prič. Ko se je druga razprava vsrla, je prišlo deset prič, ki so vse pričale za Hojaka ubedno, da on namreč zgoraj imenovanih besed ni govoril ob času, ki ga je Sulijog navedel.

Vse to nič ni pomagalo. Sodniki niso verjeli pričam, verjeli so ovaduhu in lažniku, ki se je hotel nad Hojakom kruto maščevati, daš vsa vas trdi, da je Hojak nedolžen. Maščevanje se je obneslo. Sodniki so namreč obodili moža na zapor enega leta in deset dni. Kaj to pomeni za človeka, ki je po nedolžnem obsojen, vo lahko vsakdo.

Takih slučajev je vedeli povedati še zelo mnogo. Navedli smo enega samega, naj novejšega.

Slovinci so izročeni na milost in nemilost raznim obrekljivcem in lažnikom. Vsak odpadnik našega naroda, vsak tujec, ki goji morda čisto osebno sovraštvo do tega ali onega človeka, ga lahko kar na lepem pogubi, če hoče. Ravno radi tega se bodo taki izvržki človeške družbe še s tem večjo vno posluševali sodnije kot sredstva za svoje maščevalne namene. Kadar naše ljudstvo izgubi vero v sodnijskarnjo se je vedno le v skrajnih slučajih zatekalo, kam naj se obrne? Take razmere pač niso v korist državi, ki bi morala čuvati vsaj v sodnem poslopiju najstrožjo nevtралnost. — J. Jer.

«Sveta provinca» za fiktorsko posojilo. Fašistovski direktorij v Gorici je imel sejo, na kateri so sklenili, da se mora goriska pokrajina (la provincia sacra) na poseben način izkazati pri podpisovanju liktorskega posojila. Agitacijo po Soški dolini je prevzel C. Bulfoni, po Gradiščanskem E. Francisci, za Vipavsko dolino in Idrijo pa P. Bozzini.

«Goriški grad — narodni spomenik. Po dolgih razpravah je končno rimska vlada priznala goriški grad za narodni spomenik in ga vpisala v register državnih domov ter tako prevzela skrb za popolno rekonstrukcijo Goričani hočejo spraviti v grad muzej odradenja Gorice in odrediti tik njega počivališče junakov, ki ležijo po številnih vojaških pokopališčih v operacijski coni.

«Na celi Piranščini» v zgornji Istri ni danes sredi slovenskega ljudstva niti enega duhovnika, ki bi poznal naš jezik. V Strunjanu je bil misijon. Pridigali so italijanski patri. Le malo ljudi jih je razumelo. Slovenski verniki so radi hodili v cerkev sv. Frančiška v Piranu ali cerkvena oblast je pregnala od tam pred dvema letoma menihe, ki so znali slovensko.

«O vmešavanju italijanskega konzulata v Celovco v avstrijske notranje zadeve» so govorili pred božičem v dunajskem nacionalnem svetu. Posebno oster je bil socialist Falle, ki je povedal, kako je nastopal italijanski podkonzul Marini na glavarstvu proti naznanilu predavanja o južni Tirolski. Od duželnega glavarja je zahteval lani isti Marini, da se mora odstaviti okrajni glavar, ker so otroci na neki pusti prireditvi predstavljali tudi Mussolinija, kar je bila le nedolžna šala. Posl Zelenka je zakričal: Tega Marinja treba izgnati z zavčničami iz Avstrije! Falle je povedal dalje, kako se je vozil poletni v Vrbi in okolici italijanski mladi fašist Grasso v avtomobilu, okrašenem s fašistovskimi praporčkom ter izzval prebivalstvo. Ko mu je nekdo praporček odrgal, se je radi tega italijanski konzul pritožil pri deželni vladi, katera mu je izrekla obžalovanje in mu naznanila, č se bo stvar preiskala in odstopila državnemu pravdnistvu. Soc. demokrate so se zgražali s kroknimi izrazi in predsednik Miklas je ozval k redu.

«Na drugi božični praznik» so bile med goriskimi Slovenci leto za letom lepe kulturne prireditve. V Trgovskem domu v Gorici je bilo kaj izrednega. Letos ni nič vse je ubito, vse mrtvo. Poslanec dr. Boščaniaku je sam Mussolinij zagotovil, da se zakon o javnih manifestacijah ne bo vporabljal za slovenska prosvetna društva. Videmska prefektura pa se je strogo držala zakona. Grof Suardo v notranjem ministru je pred božičem obljubil, da pošlje prefektom v Juljski Krajini okrožnico z naročilom, da se omenjeni zakon nima vporabljal za prireditve naših prosvetnih društev, katere spadajo izključno pod zakon o javni varnosti. Okrožnice doslej še ni bilo.

«Kamenje so metali na vlak pri Volčji dragi» doslej še neznan malopridnež, kakršnih je ob progi vedno polno. Vlak je vozil proti Gorici Razbitih je bilo par šip in v nevarnosti so bili neki potniki.

«Pravi fašistovski župnik» je menih dr. Emil Molteni v novi cerkvi v Opatiji. Reška «La Vedetta» ga označa za takega in izjava, da bi moral biti vsi duhovniki ob moji pristni fašisti Molteni je takoj, ko je prišel red Oliventancev v Opatijo, iz stare cerkvice sv. Jakoba izgnal hrvatski jeziki Nova župna cerkev v Opatiji se dviga na višini, ki obvladuje kvaternski biser Tam se osredotoči sedaj versko življenje, ki je doslej gravitiralo na Volosko. Pod njenimi velelepimi arkadami ne bodo rikdar več odmevale eksotične besede. Nova župnija v Opatiji je ustanovljena v

čisto raznarodovalne namene. Z ustanovo vitvijo je prav hitel reški škof Sain, ki sedaj poseča fašistovske božičnice na Reški. V kvaternski provinci prav krepko delujeta skupno za «asimilacijo drugorodcev» fašizem in cerkev.

«Cerkev. V črno listo» so pri nas vpisali učitelje, ki niso fašisti, in par društvenih delavcev. Mnogo nekdanjih narodnjakov je vrglo puško v koruzo in tieljo sedaj v fašistovskih organizacijah. Ob vsaki priliki izobešajo zastave ali v cerkijanski italijanski «trikarjole». Izgovor je «borba za obstanek», boljce: egoizem, materijalni dobiček. — Naš fašistovski politični tajnik je dacar Politični tajnik je velik in mogočen gospod. Ako kdo želi dobiti obrtnico, se mora prikupiti njemu in na deset korakov daleč ga treba pozdraviti, ako nočeš imeti sitnosti. On ukazuje in odločuje povsodi Svojo dacarsko službo vrši včasih zelo pomankljivo. Kmetje ga čakajo pa ga ni od nikoder in tako je proglašen marsikaj «kontravencijom», s katerim kmet izgubi par sto lir. — Pred mesecem je prišla v cerkijansko občino milica. Posadka šteje za sedaj 6 mož, med katerimi so 4 Slovenci Kraševci. Ti fantje pravijo, da je njihova služba tako točna, da ne bo mogla nobena stvarca več čez mejo. Oni vse vidijo in vse izvoljajo... sicer pa postajajo po gostilnah in zapravljajo lire, katerih dobivajo 15 na dan. — Poveljniki finančno-straznih oddelkov Molinori se priredijo za 30 revnih otrok na božični praznik kosilo. Prireditve so se udeležili zastopniki oblasti. Slovenski otroci se morajo iz hvalečnosti za kosilce takoj poitalijančiti.

«Istra je bedna, kakor še ni bila nikdar. Predvojne čase v deželi se v primeri s sedanji menjuje lahko zlato. Poljedelstvo je siromašno in sami goji nauki brez denarne pomoči ne zaležejo nič. Proj je bila Istra važna točka pomorskega in pristaniškega življenja. Trst in Reka sta bila središči za trgovino. Pula je bila središče vojne mornarice. V pomorstvu, plovidbi, v pomorski industriji je imelo ljudstvo dobre dohodke. Sedaj je vse to odpadlo. Nezaposleni delavci so v breme deželi. Predsednik sindikalnih korporacij Rossoni je rekel svoj čas na skupščini v Puli, da v Italiji mora vsak delati Visoki fašistovski gospodje govore o potrebi industrializacije Istre, toda njihove besede se ne izpreminjajo v dejanja. Še rudnike so zaprli. Zakaj vendar?

«Domači delavci se branijo pri gradbi ceste, ki vodi iz Zatolmina v Polog in dalje v hribe. Cesta se podaljša na eno stran do Tolmina, na drugo v Sočo. To bo lepa cesta, ki bo spajala dve dolini in bo velike važnosti tudi za turiste. Domači delavci so dobri ali tvrdka Rigoni zahteva od njih nekaka potrdila in priporočila, kakor da bi bili slovenski delavci nezanesljivi in novarni pri gradbi cest v omejni pokrajini!

«Tri ladje v dveh dneh» so spustili v morje v Tržiču in Trstu. Prva je bila ogromna potniška ladja «Vulcania», katero smo že omenili iz ladjedelnice pri Sv. Koski je stopila v morje motorna ladja «Assisria», določena za črto v Levanto in Crno morje. Zgraditi jo je dal Tržaški Lloyd. Ladja je dolga 89 m, široka 12,70, tonazje 3000 V ladjedelnici pri Sv. Marku so zgradili motorno ladjo «Rialto», ki je tudi že spuščena v morje. Dolga je 131,06 f, široka 16,84 m, tonazje 9900. Ladja je last družbe «Navigazione Libera Triestina».

Manufakturst

v svoji stroki popolnoma izobražen, starejši, se sprejme v veliko, dobro vpeljano detajlno trgovino na deželi v mariborski veliki županiji. Ponudbe pod »Dober strokovnjak« na oglasni oddelček »Jutra«

Jedi no orodje

britve, škarje nože, običe za kurja očesa, lasostriznice in nadomestilne dele izvorno Solingenško b ago kupite najugodnejše pri

„Jeklo“

LJUBLJANA, Stari trg.

2 kjučavničarja

za popravila v obratu se takoj sprejmeta. Ponudbe z navedbo urne plače na Ravnatelstvo tovarne cementa, Zidani most.

Sonja prva kraljica mode v Nemčiji prvi za sledeče:

„TAKY“

Elegantne obleke niso dovolj za popolno lepe žene. Dama, ki zanemari negovanje svojega telesa, zlasti ako tpi dičnice na zatilniku, okah in nogah ne more reči da je elegantna. Na srečo mi žene nimamo več potrebe da bi uporabljale za odstranjevanje teh dičnic brivca ali depilatorje z neprijetnim vonjem, ki so nevarni in često izovejo mazolje in vnetje kože. Sedaj imamo »TAKY« pomado in idealno sredstvo za odstranjevanje dičlic ter je potrebno da se nahaja na toaletni mizici vsake dame. »TAKY« je popolnoma neškodljivo sredstvo vedno pripravljeno za uporabljanje, ki se brez vsake pripreme namaže na mesto, kjer se želi odstraniti dlake. Po 5 minutah vse dičnice izginejo s korenino vred.

Se danes poskusite in bodele presenečeni z uspehom. V slučaju, da ne bi imeli uspeha prejmete denar nazaj.

»Taky« se dobiva v vseli drogerijah in parfumerijah po ceni Din 40.— tuba, ali po poštnem naročilu pri »Milava« Beograd, Mak-nzi-eva 9/2.

F. Wertheim & Comp.

tvornica blagajnic in dvigal
WIEN, IV/2., Mommsengasse Nr. 6.

Dobavlja:

Blagajnice: jeklene oklopne blagajnice, blagajnice za vžidanje, varnostne ključalnice, domače branilnice.

Dvigala: za osebe, bremena, jedila in akte, dvigala paternostre, dvigala za bolnike, pregledovanje in popravila dvigal.

Za dvigala:

Generalno zastopstvo za Slovenijo in Hrvatsko.

Direktor Ing. R. Roesser, Ljubljana, Gledališka 4./III.

Stalna poslovalnica za montiranje in vidranje:

Višji monter Vltim Trager, Zagreb, Gunduličeva 23.

Generalno zastopstvo za Bosno:

»Montagna« tehniško-komercialno poduzeće, SARAJEVO Kralja Petra ul. 9.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izraze sožalja, za vse obiske in tolažbe tekom boleznii, za prekrasne vence, za nad vse častno spremitvo na zadnji poti naše ljubljene mam ce, tete, svakinje, gospe

Marije Grundner roj. Pokorny

obdoveli Dobnik

vdovi po lesnemu industrijalku in lastnici tvrd. A. Grundner

izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Zahvalujemo se čč duhovščini č. g. konz svetn. M. Karba za obiske tekom boleznii in za ganljivi nagrobni govor, g. dr. Gončanu za požrtvovalno pomoč tekom boleznii in ob smrti uri, g. dr. Esenkotu in g. komisariju dr. Mahničju za ljubezljivo ureditev rod-binskih adev, požarni brambi iz Konjic, vsem gg uradnikom z soprogami iz Konic ter prijateljem in znancom za sočujstvovanje ki nam je v teh težkih urah v posebno tolažbo

ZREČE, 2. januarja 1927.

Rika Dobnik, Berta, Frida, Miči in Fanči Grundner

• Vsi globoko žalujoči sorodniki.

Vreče

rabljene, vsakovrstne kvalitete ima stalno v zalogi tvrdka

Ljudevit Siroc Kranj

Podnice (Wagonbelagposten) 2 vagona mere 2-80 m dolge, 53 mm debele, za takojšnji prejem

kupimo.

Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Podnice«.

DIVANE

otomane, zimmise žicne vloge, garniture v največji izbiri in najcenejšem nakupu dobite pri tvrdki

Rudolf Sever

Marijin trg št. 2 (nasproti tranžišk. cerkve)

Prostovoljna javna dražba

spalne sobe, raznih omar, perila, slik in drugih predmetov se vrši

dne 5. januarja 1927 ob 9 uri —

Karlovka cesta št. 18

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Picouic je kladnokrvno izdri bodalo. »Čuj, prijatelj,« je dejal, »ako naju poizkusiš osramotiti z begom, znaj, da je to najkrajša pot v pekel. Zakoljem te brez usmiljenja!«

Croasse se ni dal dolgo prepričevati; obljubil je, da bo hraber kakor Ajant. Ko pa sta prišla do kapelice Sv. Roka, kjer jima je bilo stati na straži, je spet stokal in zagodrnjal:

»Kaj zaležejo vsa dobra kosila, ko nama je usojeno, da bova še nocoj preluknjana kakor dve rešeti!...«

»Zaležejo nama toliko, da bova lahko umrla, kakor pristoji rejenim in spoštovanim ljudem.«

Croasse je prestal jadicovati, delaje se, kakor da mu gre tovarševa tolažba do živega. Namestila sta se ter jela opazovati svet med kapelico in vratj Sv. Honorija. Mrak se je že delal, ko je prišla iz Pariza dokaj močna četa in je krenila naravnost proti Sv. Roku. Pariza dokaj močna četa in je krenila naravnost proti Sv. Roku. Bilo jih je do štirideset oboroženih mož in sledila jim je težka telega, ki jo je vlekle trojica močnih konj. Guisevi ljudje so bili pripravljene na vse, celo na prevoz zaklada, ki so ga hoteli ugrabiti!

Poveljeval je odpravi Maineville. Poleg njega je korakal Maurevert z Bussijem-Leclercom in Crucéjem, ki sta bila z njim vred izmed najbojnih pristaev »Davidovega sinu«. Ostali so se zdeli vojniki; a sredi njih je molče stopal plemič s krinko na obrazu. Ta mrki neznanec je bil vojvoda Guiški sam...

Maineville in Maureverta že poznamo. Crucé je bil meščanskega rodu; Guise ga je cenil zato, ker je umel spretno in tiho rabiti bodalo in ker mu je ovajal vplivne ljudi, ki bi mu bili utegnili napoto-

vati. Jean de Bussi-Leclerc je slovel, da je eden najboljših mečev na vsem Francoskem; kot tak je storil vojvodi marsikatero uslugo in je bil v zahvalo pravkar imenovan za guvernerja Bastilje.

Ti štirje so bili tajni svetovalci Henrika Guiškega.

Guise ni črnil vso pot besedice. Korakal je kakor v omotici, ves zamišljen v svoje nade in načrte. Predstavljal si je, kako bo s pomočjo papeževih milijonov lahko požrl besedo, ki jo je dal Katarini de Medicis. V duhu je že podkupoval nasprotnike, plačeval svojimi polkom zaostalo mežo in zbiral veliko vojsko. S to vojsko prežene Henrika Béarnskega v njegove gore; nato zajame Henrika III. in ga odstavi, sebe pa poglasi za kralja! Široki, drzni načrt, ki ga je bila zasnovala Favsta, se je bližal uresničenju...

Na papeža Siksta je bil ves besen. Dve uri po tem, ko mu je njegov poslanec baje naravnost iz Rima, prinesel opravilico, da mu zaradi velikih denarnih izgub ne more pomagati, ga je Favsta obvestila, češ, denar je prišel! In Maineville mu je prinesel potrdilo te vesti!...

Guise je z besno nestrpnostjo ugibal, kaj bi utegnilo biti vzrok, da je papež tako iznenada svedel besedo...

»Sicer pa je denar tukaj si je dejal naposled: »treba je samo, da si vzamem izgrda, česar Sikst izlepa ne da!... A gorje starcu, če pade kdaj v moje roke!...«

Niegov načrt je bil na vso moč preprost: korakati v mlajin, pobiti, kar najde živega, naložiti vreče na telego in prepeljati plen v Guiški dvorec.

Picouic in Croasse sta opazila četo, ki se je bližala v vojnem redu.

»Vrniva se zdaj v mlajin,« je rekel Picouic.

»Oh,« se je uprl Croasse, prestrašeno zroč na vojnike, »ali ne bi bilo bolje, da jih spustiva mimo? Saj jih lahko opazujeva od zadaj!...«

»Sram me je, Croasse, da si moj prijatelj. Dajva, teciva povedat, da je sovražnik blizu.«

Picouic je stekel in Croasse jo je ubral za njim. Toda čez nekaj

trenutkov se je nalašč spotaknil in pal na kolena. Picouic je sam tekel dalje. Croasse se je pobral in je zdiral proti kapelici Sv. Roka, kar so ga nesle noge. Dospel je do nje baš tedaj, ko se je z druge strani približala četa. Croasse je mahoma začel težki korak oborožencev. Vztrepetal je kakor šiba na vodi, meneč, da je izgubljen.

Toda tik preden je Guiseva četa zavila na stezo, ob kateri je sedel Croasse, ga je prešinila rešilna misel. Vzpel se je vogelni kamen. Dosegel okno, ki je spuščalo svetlobo na kor. vrtil s kromolcem steklo in skočil v kapelico. Četa, ki jo je vodil Maineville, je odkorakala mimo.

Vsak drugi bi bil izprevidel, da je z njo vred minila tudi nevarnost. Toda Croasse je slišal vse okoli kapelice zlovešč sepet, čeprav ni bilo nikjer nikogar. Jel si je domisljati, da so ga opazili in da hoče vsa četa udariti na kapelico.

Kakor iz uma je iskal mišje luknje, kamor bi se zari. Bezljaj je po kapelici in butal v temi ob klopi in stoli, ki so se sproti izpreminjali v sovražnike. Že so bili v kapelici, že so ga lovili, vsa vojska njega edinega!... Ko je njegova groza presešla vse meje, se je izprevrila v hrabrost; pograbil je stol in se je začel braniti. Nič si ne more predstaviti besnosti, s katero je orjaški Croasse iztrebljal svoje odsotne sovražnike!

»Spet eden na tleh!« je rjul. »Lopovi, sto se vas loti enega! Da vas ni sram!... Na pomoč!... Milost, gospoda! Pomagajte! Morilci, razbojniki!...«

Zdajci pa je telebnil, kakor je dolg in širok; prav tisti mah je zagrmela v daljavi salva iz arkebuz. Ta zamolki grom mu je vzel poslednji ostanek pameti. Prijel se je za železen obroč, ki ga je po naključju utipal z roko, in je začel vleči zanj, kakor človek, ki se utaplja, za vrbovo vejo. Med tem napenjanjem je mahoma začutil, da se plošča, v katero je bil obroč vdolan, vzdiguje.

S silo obupa je vzdignil ploščo docela. Temna luknja je zazijala v tleh. Croasse je brez pomišljanja planil vanjo; ko je z nogami utipal kámenne stopnice, je zdiral po njih, ne da bi pomegnil ploščo nazaj in ne da bi prestal tuliti na pomoč in prositi usmiljenja.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

<p>S. K. «Slavija» vabi svojo redne glasbeno družino, kakor tudi po njih povabljenih goste na »slavsko s plesom, ki se vrši 3. t. m. v dvorani Sokolskega društva v Mostah. 236</p> <p>Na praznik Sv. 3 kraljev priredi godbeno društvo »Gruščaka« 233</p> <p>veselico s plesom v gostini »Amerika«. 233</p>	<p>Mesar, pomočnika sprejem. takoj Josip Musar, mesar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 61. — Zglašil se je osebno. 238</p> <p>Mizarja za stalno delo, prvotnega in samostojnega, sprejem. tovarna Stane Vidmar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 75. — Nastop žim prejel. 241</p> <p>Pomočnika za damsko delo prvotnega, sprejem. takoj »Elite«, Ljubljana — Prešernova 9. 277</p> <p>Služničad kulturno, sobarico, natakarico, kiše itd. dobe najlažje službo v Beogradu ali se oglašje v biroo Ekonomija, Beograd, Vasina 11. 269</p> <p>Boljše dekle popolnoma sposobna, nudi se, navedena šivilja, pospravljanja in likanja — 145cm. Predstaviti se je med 12—4 uro, Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 237</p> <p>Učenko spretno in marljivo sprejme velik modni artilje. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 234</p> <p>Boljša šivilja gre hitro na dom. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 238</p> <p>Inteligenten, pošten mladenič bilo službo pisarniškega ali trgovskega štapa, ali študent — Je prost voljan, vešč strojarstva in računalstva, v razpoložljivosti s lastnim kolegom. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Zemlja 29«. 230</p> <p>Službo upravitelja velikoposavna sprejme proti doletu ali v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 237</p> <p>Ključavničarski vajenec ki se je 10 mesecev učil, ki se je 10 mesecev učil pri dobrem mojstru, kjer bi imel hrano in stanovanje — najraje v Mariboru ali Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 221</p> <p>Učiteljskičnik energičen, daje instrukcije. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Ira 7 Dna«. 183</p> <p>Višješolec humanističen gimnazijec, prvotnega, sprejem. takoj. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Ira 7 Dna«. 183</p> <p>Matematiko in francoščino poceni poučuje akademiki. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 240</p> <p>Prodajam Zoološke knjige Claus, Grobden, Sinkov, Daja, prodaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 226</p> <p>Moška suknja za majhno postavno, najpog. dalj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 214</p> <p>Kurja piča najzadostnejša hrana za kokoši, valjevali in odrčkih, po zelo nizki ceni v pekarni Vilijama Biškupca v Ljubljani, Gospodstva cesta 6. 266</p>	<p>Kot blagajničarka ali kaj sličnega bi šla rada v službo. Naslov: Pavla Čučec, Zbelova pri Kofičanah. 215</p> <p>Dekle staro 19 let, ki se je učilo šivat 2 leti, šel vstopiti za otrokno k neki boljši šivilji, da bi nadaljevala učenje. Čestne pogoje na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Pridna učenka 27«. 216</p> <p>Mladenič vešč mladenič in deloma Halijanskega jezika, s trgovsko šolo in v praksi v lesni trgovini, kot prejem. loč in oddajalec, z znanjem koreografije, knjigovodstva, strojarstva in poročnega računarja po najvišjevega sistema, išče službo pri veleindustriji Čestne pogoje prošim na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Praksio in točno 2000«. 216</p> <p>Lesni manipulant in nakupovalce stojišega lesa po gozdotiji, z veščino, v praksi in dobrih spricovani, obsevanj, šel sprejem. službo. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra«. 206</p> <p>Boljša šivilja gre hitro na dom. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 238</p> <p>Inteligenten, pošten mladenič bilo službo pisarniškega ali trgovskega štapa, ali študent — Je prost voljan, vešč strojarstva in računalstva, v razpoložljivosti s lastnim kolegom. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Zemlja 29«. 230</p> <p>Službo upravitelja velikoposavna sprejme proti doletu ali v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 237</p> <p>Ključavničarski vajenec ki se je 10 mesecev učil, ki se je 10 mesecev učil pri dobrem mojstru, kjer bi imel hrano in stanovanje — najraje v Mariboru ali Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 221</p> <p>Učiteljskičnik energičen, daje instrukcije. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Ira 7 Dna«. 183</p> <p>Višješolec humanističen gimnazijec, prvotnega, sprejem. takoj. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Ira 7 Dna«. 183</p> <p>Matematiko in francoščino poceni poučuje akademiki. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 240</p> <p>Prodajam Zoološke knjige Claus, Grobden, Sinkov, Daja, prodaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 226</p> <p>Moška suknja za majhno postavno, najpog. dalj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 214</p> <p>Kurja piča najzadostnejša hrana za kokoši, valjevali in odrčkih, po zelo nizki ceni v pekarni Vilijama Biškupca v Ljubljani, Gospodstva cesta 6. 266</p>	<p>2 pisarniški sobi oddam takoj v sredini mesta. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 177</p> <p>Gostilno v prometnem kraju v znamenju. Imam osebno pravico. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 128</p> <p>Stanovanja Zakonski par miren, brez otrok, išče sobo v centru mesta. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Šani«. 121</p> <p>Sobo oddam v gospodstvu ali gospodstvu z vso oprejo. Leta in cena. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra«. 130</p> <p>Biljard (Marjanec) kupi. Viljem Godinjavec, Trzin. Isto tako kupim dobro ohranjeno pianino. 205</p> <p>2 Sostanovalca sprejem. takoj ali 15. t. m. v sredini mesta. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 234</p> <p>Zakonski par miren, brez otrok, išče sobo v centru mesta. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šani«. 121</p> <p>Bukovo oglje kupim za preprosto ali polnopravno. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Bukovo oglje«. 238</p> <p>Staro železo in stare kovine kupuje Franco Strupca, trgovina in delavnica in poljedelški stroji v Ljubljani. Gospodstva cesta št. 1. 266</p> <p>Perest Vilo monadstropno, tri stanovanja prostim stanovanjem, 15 minut od glavne pošte, promet. Potreben kapital 100.000 Din. Pomožbe pod »Ugodnost 96« na oglašni oddelku »Jutra«. 199</p> <p>Mlin v večjem, prometnem kraju na Dolencem, ob zelenici, s stalno vodno močjo, pod ugodnimi plačilnimi pogoji naprodaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 191</p> <p>Lokali Trgovino z mešanim blagom, v prometnem kraju v Ljubljani oddam iz proste roke. Lepo ohranjena trgovska opravila in primerna talenina. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 190</p> <p>Gostilno na deželi spojeno s majhno trgovino in trafikom, dan v najem v urejenem stanju, s prijazno oprejo. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra«. 229</p> <p>Brivnico v Ljubljani prodaj. za 20.000 Din. — Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Ugodnost 88«. 238</p> <p>Lokal za mlekarstvo in delikateso v prometnem kraju v Ljubljani. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Trgovina 16«. 276</p> <p>Delavnico z električno razsvetljavo, primerno za vako obrt. oddam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 229</p> <p>Lepo klet (bivši vinotok) oddam v najem. Sp. Šiška, Černetova ulica 34 — pri švajncih. 218</p> <p>Majhen pisar, lokal obtožbe je 2 marških sob v Ljubljani. Aleksandrovca cesta 20 (na ulico, prista razsvetljava, centralna kurjava, svet. sponzora teletip. takoj oddam na Glini. — Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 242</p> <p>Sobo za 2 dijaka z vso oprejo, 192cm s 1. februarjem pri boljši vred. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Dra«. 244</p>	<p>Sobo oddam takoj blizu glavnega kolodvorca. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 243</p> <p>Opremljeno sobo oddam takoj boljšemu posodu ali gospodstvu. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 273</p> <p>Opremljeno sobo lepo, s posebnim vzhodom, nasproti hotelu »Union« oddam 2 osebam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 239</p> <p>Stanovanje s 1 sobo in kuhinjo 182cm. Plačan za celo leto naprej in odkupim svetovi tudi oprav. Fr. Heršič, Šiška, Zibertova ulica 270. 234</p> <p>Priprosta ženska far dan odjota, išče kjerkoli opremljeno sobico. — Gre tudi kot sostanovalka k mirni šenki ali staremu gospodu, ki ji mu lahko kuhala sadik in večerjo. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Poštena sostanovalca«. 211</p> <p>Stanovanje 3-4 sobe s kuhinjo in kopalnico, iskan za takoj. — Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »H. H. 29716</p> <p>Stanovanje 1-2 sobe in kuhinje 182cm zakonski par brez otrok ta mesec februar ali pomaja. Plača za celo leto naprej. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Mirza 17«. 217</p> <p>Stanovanje lepo in solčno, 3 sobe, kuhinja in priključna, v sredini mesta Celje, namenjen takoj ali pomaja s lastnim, oprit. vladim v Mariboru. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Niska najemnika«. 222</p> <p>Stanovanje s 1 sobo in kuhinjo 182cm (tudi s kopalnico) za februar. — Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »1. februar«. 238</p> <p>Dve lepi sobi oddam v sredini mesta, postojajne cene šelencije, elektr. razsvetljava, opremljeni ali prazni, od 14. januarja na razpolago. Dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod »2379«. 232</p> <p>Lepo stanovanje ne drago, dobiti, kateri ni preskrbi službo v tiskarni ali kaj primernega. Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Lepo stanovanje«. 239</p> <p>Lepo sobo prazno ali opremljeno, v sredini mesta, ev. s hrano. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra«. 235</p> <p>Sobo s 3 posteljami oddam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 254</p> <p>Sobo ev. s sponzora kuhinje in pralnice. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 241</p> <p>Majhno sobo za letno sezono, blizu postaje Medvođe, oddam s tistem, ki mi takoj preskrbi mesto prodajalke v februarju pri boljši vred. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra«. 243</p> <p>Prazno sobo s posebnim vzhodom in svetlobo oddam v sredini mesta. — Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 237</p> <p>Stanovanje s 2 sobi, kuhinjo in majhno kopalnico, oddam na Glini. — Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 242</p> <p>Sobo za 2 dijaka z vso oprejo, 192cm s 1. februarjem pri boljši vred. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Dra«. 244</p>	<p>Zenitve Inteligent dobro situiran, šel poročiti mlajšo, primerno damo. — Pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Harmonija«. 236</p> <p>Glasba Piano z zelo močnim glasom, dobro ohranjeno, ugodno opremljeno. Na oglaš. v Nubiški ulici 18, pridružje. 237</p> <p>Klavir za vežbanje proti nizkemu honorarju na razpolago v Kolodvorski ul. št. 5. 238</p> <p>Klavir dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 237</p> <p>Klavir in teorijo poučuje učiteljica. Vila »Boža«, Bivčarjeva, Mirje, Duma vsak dan od 11-4. 184</p> <p>Izgubljeno Pismo sem izgubil ker je samo za lastnika velika vrednost, prošim pomožbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Niska najemnika«. 222</p> <p>Razno Abonente sprejemam na dobro domačo hrano na Starom trgu 34/II — leva. 129</p> <p>Zastopnika agilnega, dobro vzpelanega, s dobrih referencami, po možnosti s lastnim avtomobilom za takoj. Oglašje naj se pri Jurjevu Jeleniču — tovarnarja kisa, Ljubljana, Stara pot (od 14—13. ure). 234</p> <p>Zastopstvo za Slovenijo, s svetlim v Ljubljani, šelim prevzeti od kake tovarne ali večje trgovine. Event. poceni priprava karvija. Čestne pogoje prošim na oglašni oddelku »Jutra« pod »Kavčija 27«. 234</p> <p>Gospodstvo sprejemam na stanovanje in hrano. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 219</p> <p>Lepo in čisto sobo oddam s 13 januarjem v sredini mesta, solčnoma z vso oprejo ali gospodstvu. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 220</p> <p>Kapital Družabnika sprejemam v dobro stežo trgovino z mešanim blagom, lesem 10.000 sadik prvotnega temelja ali oddam samo trgovino v najem. Potreben kapital 100.000 D. Pomožbe na oglašni oddelku »Jutra« v Mariboru pod »Trgovina na Štajerskem«. 237</p> <p>Dopis Roža cvetoča v planini rasteča, prodajala se je in korespondent. rati šel. Dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Planinka«. 228</p> <p>Duševna harmonija R. S. Prodaj. drinjav. takoj rano. — Zajamjena tajnost. 232</p> <p>XIII B Možje vel Uboga Ruja! — Jar Vapn sporočniki širko. 232</p> <p>Mlad gospod inteligenten uradnik v Beogradu, šel dopisovati s Slovenko. Dopise s silko na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Stroga tajnost 9«. 239</p>	<p>Na dobro hrano domačo, sprejemam gospodstvo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 232</p> <p>Šiviljam oddam in izdelavane plahe in kostim. (Maničevski). Prednost imajo tiste, ki so se šivale za tovarne ali modne trgovine. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 236</p> <p>Svileno ciganko lepo, poceni. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 239</p> <p>Jamjski les Na podlagi zakona o državnem gozdarstvu, razpisano 120 m³ jamjskega lesa. Pomožbe se vrošijo do 16. t. m. — Direkcija državnega gozdarstva, p. Grlica — dne 3. januarja 1927. 233</p> <p>Operi snežne čevlje katerih se do danes nima vrniti, se pozivata, da jih takoj vrnete, ker sta doletelo poznanje. Štev. do solčne postojanje. 224</p>
--	--	---	---	---	--	---

DOPIŠNIKA

(korespondenta)

za hrvaščino, nemščino, italijanščino, stenografijo, če mogoče s knjigovodsko izkušnjo sprejememo v Jugoslaviji za takojšen nastop.

Natančne pogoje pod »Priden« na oglašni oddelku »Jutra«

Mlajšega agilnega potnika

ki je s prilikami našega Primorja znan, išče ob povoljnih pogojih večje domače podjetje.

Prosilci iz kolonijalne stroke in z znanjem italijanskega jezika imajo prednost. — Pomožbe pod oznako »Putnik 28—11« na interreklam d. d., Zagreb, Strossmayerova 7.

Razpis

stavbenih del za zgradbo monadstropne vile v Ljubljani na Dunajski cesti, parcela 50—10.

Oddala se bodo sledeča dela:

1. Zidarska in težaska dela
2. Tesarska dela
3. Kleparska dela
4. Mizarska dela
5. Parketna dela
6. Kovaška in ključavničarska dela
7. Steklarska dela
8. Pleskarska dela
9. Soboslikarska dela

Gradbena podjetja, ki bi prevzela vsa dela, kakor tudi obrtniki, ki bi se zanimali samo za posamezna razpisana dela, naj se ustmeo ali pismeno zglase v oglašnem oddelku »Jutra«, Prešernova ul. št. 4, telefon 492, kjer dobe vsa potrebna pojasnila in načrte.